

SHËRBIMI I PROVËS

**BULETIN 3
2012-2013**

PËRMBAJTJA

Shërbimi i Provës në Shqipëri.
Fakte të shpejta
Zyrat Vendore të Shërbimit të Provës

HYRJE

Parathënie nga z. Ilir Qafa, Drejtor i Përgjithshëm i Shërbimit të Provës.....	5
Parathënie nga Ambasadori Florian Raunig Kryetar i Prezencës së OSBE-së në Shqipëri.....	6
KREU I – SHËRBIMI I PROVËS NË SHQIPËRI – NJË PAMJE E PËRGJITHSHME.....	8
Qëllimi i Shërbimit të Provës.....	8
Alternativat e dënimit me burgim.....	8
Kutia informative 1 - Detyrimet.....	9
Kutia informative 2- Shkelja e detyrimeve.....	9
Rritja e sigurisë së publikut.....	10
Ulja e recidivizmit.....	10
Kush përfiton?.....	10
Kuti informative 3 - Kriteret e përfitimit të dënimit alternativ?.....	11
KREU II - PARIMET DHE KONCEPTET NË THEMEL TË SHËRBIMIT TË PROVËS.....	12
Përgjegjësitë e Shërbimit të Provës.....	12
Kuti informative - SHËRBIMI I PROVËS ANËTAR I CEP.....	12
Çfarë do të thotë mbikëqyrja e një rasti?.....	13
Asistimi dhe konsultimi.....	13
Vlerësimi.....	13
Trajtimi.....	13
I dënuari është i rëndësishëm.....	14
Kuti informative – Perspektiva e punonjësit të Shërbimit të Provës.....	14
KREU III - VLERËSIMI I RREZIKSHMËRISË.....	15
Zhvillimi i instrumentit të vlerësimit të rrezikshmërisë.....	15
Komponentët kryesorë.....	16
KREU IV - SHËRBIMI I PROVËS GJATË FAZAVE TË PROCEDIMIT PENAL.....	17
HAPAT E PROCEDURËS STANDARDE PËR “LIRIMIN ME KUSHT”.....	17
Rast praktik - Lirimi me kusht.....	19
HAPAT E PROCEDURËS STANDARDE PËR “QËNDRIMIN NË SHTËPI”.....	19
Rast praktik - Qëndrim në shtëpi.....	21
KREU V - BASHKËPUNIMI ME INSTITUCIONE TË TJERA.....	22
Organet e pushtetit qendror dhe pushtetit vendor.....	22
Kuti informative-Funksioni i komunitetit në shoqëri.....	23

Bashkëpunimi me Policinë e Shtetit.....	23
KREU VI - RRJETI BASHKËPUNUES PËR TRAJTIMIN E NEVOJAVE TË TË DËNUARIT.....	24
Aksion +.....	24
Komuniteti Emanuel.....	24
Fondacioni “Zgjidhja e Konfliktëve dhe Pajtimi i Mosmarrëveshjeve” (FZKPM).....	24
Qendra e Shërbimeve dhe Praktikave Ligjore të Integruara (QSHPLI).....	24
Aktiviteti i Shërbimit Ligjor Falas Tiranë (TLAS) (Tirana Legal Aid Society).....	25
Qendra Komunitare multifunksionale Gjirokastrë.....	25
“ARSIS” Organizata Shoqërore e Përkrahjes së të Rinjve.....	25
Qendra sociale “MURIALDO”.....	25
Shoqata “PËRTHYERJA”.....	25
KREU VII - TË MITURIT NË SHËRBIMIN E PROVËS.....	26
Të miturit gjatë fazës së zbatimit të vendimit.....	26
Të miturit dhe puna në interes publik.....	27
Rast praktik: Puna në interes publik.....	28
KREU VIII - MBIKËQYRJA ELEKTRONIKE.....	29
Çfarë është?.....	29
Kush mund të mbikëqyrë elektronikisht?.....	29
Si funksionon?.....	29
Çfarë ndodh nëse shkelen kushtet?.....	30
Cili është përfitimi?.....	30
KREU IX – SHËRBIMI I PROVËS DHE SHTETASIT E HUAJ.....	31
KREU X - KOMPETENCA TOKËSORE DHE STRUKTURA E SHËRBIMIT TË PROVËS.....	32
Stafi i Shërbimit të Provës dhe trajnimet.....	33
Kuti informative - LIGJI PËR DHËNIEN E “AMNISTISË”.....	34
KREU XI - STATISTIKA.....	35
Statistika përmbledhëse.....	35
Statistika për vitin 2012.....	35
Statistika për vitin 2013.....	37

Fakte të shpejta

- Që prej fillimit të funksionimit në maj 2009 dhe deri më dhjetor 2013, Shërbimi i Provës ka mbikëqyrur 9356 të dënuar, të cilëve dënimi me burgim iu është zëvendësuar me një dënim alternativ.
- Gjatë vitit 2013, Shërbimi i Provës u ka dërguar gjykatave 587 raporte vlerësimi të rrethanave shoqërore për të dënuar me burgim, të cilët kërkojnë lirim me kusht apo qëndrim në shtëpi, si dhe 216 raporte vlerësimi prokurorive për persona nën hetim/të pandehur.
- Gjatë vitit 2013 ka përfunduar procesi i mbikëqyrjes për 1145 të dënuar.

DREJTORIA E PËRGJITHSHME E SHËRBIMIT TË PROVËS

Rr. "Jordan Misja", pranë Gjykatës së Krimeve të Rënda

Tel: +355 4 2227928

e-mail: sekretariadpshp@sherbimiproves.gov.al

Faqja zyrtare në rrjet: www.sherbimiproves.gov.al

Kontakt zyrat vendore:**ZYRA VENDORE - SHKODËR**

Lagjia "3 Heronjtë", Rr. "Skënderbeg", përballë "Kolping", Kati II

Tel. + 355 22 241990

e-mail: zvshpshkoder@sherbimiproves.gov.al

ZYRA VENDORE – LEZHË

Lagjia "Skënderbeg", Godina "Ish-Shtëpia e Ushtarakëve", Kati II

Tel. + 355 215 23661

e-mail: zvshplezhe@sherbimiproves.gov.al

ZYRA VENDORE – DURRËS

Lagjia Nr.1, Rr. Tregtare, pranë Portit Detar

Tel. + 355 52 229756

e-mail: zvshpdurres@sherbimiproves.gov.al

ZYRA VENDORE – TIRANË

Rr. "Jordan Misja", pranë Gjykatës së Krimeve të Rënda

Tel. + 355 4 2232852

e-mail: zvshptirane@sherbimiproves.gov.al

ZYRA VENDORE – ELBASAN

Lagjia "Brigada 17 Sulmuese", Rruga "11 Nëntori", pranë prefekturës

Tel. + 355 54 258901

e-mail: zvshpelbasan@sherbimiproves.gov.al

ZYRA VENDORE – FIER

Lagjia "Kastrioti", Rr. "Brigada XI Sulmuese", Godina "Ish-Qendra Ilogaritëse", Kati IV

Tel. + 355 34 23591

e-mail: zvshpfier@sherbimiproves.gov.al

ZYRA VENDORE – KORÇË

Bulevardi "Republika", pranë Prefekturës, Korçë

Tel. + 355 8 2257916 / 247434

e-mail: zvshpkorce@sherbimiproves.gov.al

ZYRA VENDORE – GJIROKASTËR

Rr. "Qafa e Pazarit", Godina e Këshillit të Qarkut, kati II, Gjirokastër

Tel. +355 84 267836

e-mail: zvshpgjirokaster@sherbimiproves.gov.al

ZYRA VENDORE – MAT

Lagjia "Pjetër Budi", Rr. "Kont Urani", Godina e Gjykatës së Rrethit Mat

Tel. +355 217 23537

e-mail: zvshpmat@sherbimiproves.gov.al

ZYRA VENDORE – KUKËS

Godina "Ish Shtëpia e Oficerave", kati IV

Tel. +355 242 24507

e-mail: zvshpkukes@sherbimiproves.gov.al

ZYRA VENDORE – VLORË

Lagjia "10 Korriku", Rr. "Çamëria"

Tel. +355 33205177

e-mail: zvshpvlore@sherbimiproves.gov.al

ZYRA VENDORE – BERAT

Bulevardi "Republika", Godina e Qarkut Berat

Tel. +355 322 34470

e-mail: zvshpberat@sherbimiproves.gov.al

PARATHËNIE

Ky buletin, ka për qëllim të prezantojë punën e Shërbimit të Provës para operatorëve të sistemit të drejtësisë si gjyqtarët, prokurorët, oficerët e policisë, personeli i burgjeve, përfaqësues të organizatave ndërkombëtare, të qeverisjes vendore etj.

Operatorët e sistemit të drejtësisë dhe opinioni i gjerë janë ndërgjegjësuar tashmë, se reforma në sistemin e ekzekutimit të dënimeve penale nëpërmjet ngritjes dhe funksionimit së Shërbimit të Provës në Shqipëri, ka përmirësuar ndjeshëm drejtësinë restauruese në vendin tonë.

Fuqizimi i rolit të Shërbimit të Provës ka filluar të prodhojë efekte pozitive, të cilat lidhen në mënyrë të pashmangshme me rehabilitimin e personave në konflikt me ligjin, me uljen e recidivizmit apo zvogëlimin e shpenzimeve ekonomike që shoqërojnë vuajtjen e dënimit pranë institucioneve të edukimit dhe vuajtjes së dënimeve penale.

Vlerësimi i rrezikshmërisë për të dënuarit, asistimi i të dënuarve për të realizuar riintegrimin e tyre në shoqëri, kërkon kualifikime dhe njohuri të posaçme për specialistët e Shërbimit të Provës dhe trajnime të vazhdueshme.

Shërbimi i Provës në bashkëpunim me Ministrinë e Drejtësisë, me Delegacionin e Bashkimit Evropian, Prezencën e OSBE-së në Shqipëri dhe me UNICEF Albania ka zhvilluar aktivitete të ndryshme trajnuese dhe do të vazhdojë të realizojë aktivitete të tilla, jo vetëm për specialistët e këtij shërbimi, por edhe për operatorët e tjerë të sistemit të drejtësisë që janë të lidhur ngushtësisht me këtë shërbim, me qëllim përmirësimin e vazhdueshëm të kapaciteteve profesionale dhe të përgjegjshmërisë së tyre.

Arritjet e deritanishme të Shërbimit të Provës japin shtysën e nevojshme për specialistët e këtij shërbimi për t'u përballur me vështirësitë e përditshme.

Realizimi me sukses i alternativave të dënimeve me burgim domosdoshmërisht, kërkon impenjim të konsiderueshëm dhe predispozim maksimal të të gjithë aktorëve të sistemit të drejtësisë dhe më gjerë. Në këtë aspekt më duhet të pranoj se akoma mbetet shumë për të bërë për të rritur bashkëpunimin dhe bashkërendimin me këta aktorë.

Nëpërmjet këtij botimi, shpreh bindjen se të gjithë të interesuarit do të kenë mundësinë të prezantohen me punën e madhe që është bërë nga Shërbimi i Provës në Shqipëri, si dhe do të shohin se shumë mbetet ende për të bërë në drejtim të përmirësimit të shtetit të së drejtës nëpërmjet realizimit të një Shërbimi të Provës sa më funksional.

Ilir Qafa

Drejtor i Përgjithshëm

Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit të Provës

Parathënie nga Ambasadori Florian Raunig Kryetar i Prezencës së OSBE-së në Shqipëri

I dashur lexues,

Është kënaqësi për mua t'ju prezantoj këtë Buletin për Shërbimin e Provës, prodhuar nga Shërbimi i Provës në bashkëpunim me Prezencën e OSBE-së në Shqipëri si pjesë e një projekti të OSBE-së me titull *“Praktika Efikase të Shërbimit të Provës në Shqipëri”*.

Ky Buletin i Shërbimit të Provës përpiket të japë një tablo të punës së Shërbimit të Provës në Shqipëri për vitet 2012 dhe 2013, duke u fokusuar në rolin e Shërbimit të Provës gjatë të gjitha fazave të procedimit penal, sidomos gjatë fazës së mbikëqyrjes së të dënuarve në komunitet. Ai është menduar për gjyqtarët, prokurorët, oficerët e policisë, personelin e burgjeve, njësitë e qeverisë vendore, përfaqësuesit e organizatave joqeveritare dhe të tjerë të interesuar për punën e Shërbimit të Provës. Më specifikisht, shpresojmë që me njohjen më të mirë të punës dhe ekspertizës së punonjësve të Shërbimit të Provës nga ana e gjyqtarëve, këta të fundit t'i përdorin më shumë alternativat e dënimit me burgim.

Shtetet pjesëmarrëse të OSBE-së vlerësojnë se një shërbim prove funksional është pjesë e rëndësishme e një sistemi modern të drejtësisë penale, i cili kontribuon në shtetin e së drejtës. Një përdorim më i madh i alternativave të dënimit me burgim ka rezultuar në reduktim të tejmbushjes së burgjeve dhe në uljen e kostove dhe pasojave negative të burgimit të panevojshëm. Përfshirja sociale e të dënuarve përmes sanksioneve dhe masave në komunitet përbën një hap përpara në garantimin e sigurisë së komunitetit. Krijimi i Shërbimit të Provës në Shqipëri në vitin 2009 përbën një reformë madhore të sistemit të drejtësisë penale të vendit, në përputhje me atë që kërkohet edhe nga rregullat ndërkombëtare dhe standardet e OSBE-së.

Prezenca e OSBE-së në Shqipëri ka qenë e përfshirë në mënyrë aktive në mbështetjen e Ministrisë së Drejtësisë në krijimin dhe vënien në funksionim të Shërbimit të Provës në Shqipëri dhe ka qenë inkurajuese të shohësh shumë arritje të Shërbimit të Provës gjatë pesë vjetëve të fundit. Në bashkëpunim me partnerët tanë vendas, Prezenca ka zhvilluar një sërë aktivitetesh, që nga forcimi i kapaciteteve të punonjësve të Shërbimit të Provës deri te trajnimi i gjyqtarëve dhe prokurorëve. Gjithashtu, kemi hartuar udhëzues dhe manualë për të ndihmuar në punën e këtyre profesionistëve që lidhet me sistemin e shërbimit të provës.

Jam i kënaqur që bashkëpunimi midis Prezencës së OSBE-së dhe Shërbimit të Provës ka kontribuar në arritjet e këtij institucioni të ri. Megjithatë, ka ende sfida për të arritur një Shërbim Prove efikas dhe uniform.

Së pari, është e rëndësishme që legjislativi dhe praktikantët shqiptarë në këtë fushë të jenë në përputhje të plotë me angazhimet ndërkombëtare të vendit dhe me standardet evropiane për një sistem modern dhe eficient të drejtësisë penale. Mbikëqyrja nuk duhet parë thjesht si një masë kontrolli, por më tepër si një mënyrë për të këshilluar, ndihmuar dhe motivuar të dënuarit. Mbikëqyrja duhet të ketë për qëllim të plotësojë nevojat e të dënuarve për një kthim të tyre të qetë në shoqëri, sidomos sa i përket punësimit, strehimit dhe arsimit. Gjithashtu, ai duhet të sigurojë respektimin e plotë të kushteve të vendosura nga gjykata, reduktimin e riskut të përsëritjes së veprave penale dhe t'i ndihmojë individët që të jetojnë si qytetarë që respektojnë ligjin.

Së dyti, zbatimi i alternativave të dënimit me burgim kërkon përfshirjen e të gjithë aktorëve të drejtësisë. Duke qenë kështu, kërkohet më shumë përqendrim në përmirësimin e bashkëpunimit

midis Shërbimit të Provës, prokurorive, gjykatave, pushtetit vendor dhe shoqërisë civile.

Së treti, Shërbimi i Provës duhet të jetë në gjendje të ofrojë të njëjtat shërbime në të gjitha pjesët e vendit. Ngritja e zyrave lokale të shërbimit të provës në çdo rreth do të ndihmonte në përmbushjen e këtij qëllimi.

Uroj sinqerisht që ta shfrytëzoni këtë buletin në punën tuaj dhe që t'ju shërbejë si frymëzim në kontributin që ju do të jepni për një sistem plotësisht funksional të vënies në provë në Shqipëri.

Ambasador **Florian Raunig**
Kryetar i Prezencës së OSBE-së në Shqipëri

Tiranë, janar 2014

KREU I – SHËRBIMI I PROVËS NË SHQIPËRI – NJË PAMJE E PËRGJITHSHME

Institucioni i Shërbimit të Provës, tashmë i konsoliduar, ofron një ndihmë të vlerësueshme në sistemin e drejtësisë penale. Të dënuarit që përfitojnë nga dënimet alternative janë më të aftë për të qenë pjesë e shoqërisë në mënyrë aktive dhe produktive.

Procesi i ekzekutimit të dënimeve alternative është kompleks dhe kërkon profesionalizëm dhe përkushtim nga ana e punonjësve të Shërbimit të Provës, të cilët në bashkëpunim me organet shtetërore qendrore, organet e njësive të qeverisjes vendore, OJF-ve të ndryshme dhe shërbimeve të tjera, arrijnë të realizojnë riintegrimin e të dënuarve në shoqëri.

Përkushtimi dhe vëmendja në punën me të dënuarit, të cilët janë në shumë mënyra të cenueshëm, bën që ata të marrin mesazhe pozitive dhe mbështetëse duke rritur të dënuarit vetëvlerësimin dhe bindjen se janë të vlefshëm dhe kanë mundësi të ndryshojnë jetën e tyre nëpërmjet veprimeve dhe zgjedhjeve të duhura.

Organizata ndërkombëtare dhe vendase janë të ndërgjegjshme për rëndësinë e përfshirjes së komunitetit në ekzekutimin e vendimeve penale dhe çfarë mund të ofrojë komuniteti për shkelësit e ligjit. Në kuadrin e forcimit të bashkëpunimit, institucioni i Shërbimit të Provës ka realizuar tryeza të shumta me organizata jofitimprurëse të cilat ofrojnë shërbime si: ndërmjetësim të konfliktit, kurse profesionale, shërbime për përdoruesit e substancave narkotike, asistencë për të miturit, trajtime të ndryshme të nevojave specifike etj. Këto bashkëpunime kanë rezultuar përgjithësisht të suksesshme.

Në kuadër të përmirësimit të efektivitetit të punës dhe rolit të Shërbimit të Provës si dhe shërbimeve të ofruara ndaj të dënuarve për t'iu përshtatur nevojave të tyre, është e nevojshme rritja e bashkëpunimit me organizata të tjera në dhënien e shërbimeve ndaj këtyre të dënuarve në mënyrë që ata të ndjehen pjesë e shoqërisë.

Qëllimi i Shërbimit të Provës

Qëllimi i Shërbimit të Provës është parandalimi i recidivizmit (përsëritjes së veprës penale) dhe nëpërmjet tij mbrojtja e komunitetit, asistimi dhe konsultimi për riintegrimin dhe risocializimin me sukses në komunitet të personave të cilët kryejnë vepra penale.

Me anë të vlerësimit paraprak, specialisti i Shërbimit të Provës ndërton planin e trajtimit psiko-social të zbatueshëm për personat e vlerësuar, të cilët përfitojnë nga dënimi alternativ me anë të mbikëqyrjes gjatë një periudhe prove prej 18 muajsh deri në 5 vjet, sipas përcaktimeve ligjore. Shërbimi i Provës mbikëqyr dhe mbështet zbatimin e alternativave të dënimit nëpërmjet asistimit të personave të dënuar në përmbushjen e detyrimeve që rrjedhin nga dënimi alternativ dhe në kapërcimin e vështirësive për riintegrimin e tij shoqëror dhe në sjelljen e ndryshimeve pozitive në jetën e të dënuarve.

Alternativat e dënimit me burgim

Në kontekstin e sistemit të drejtësisë shqiptare, dënimet alternative janë prezantuar në Kodin Penal të vitit 1995 dhe me rishikimin e vitit 2008 janë ndryshuar dhe përmirësuar përcaktimet në lidhje me “Alternativat e dënimit me burgim”. Nëpërmjet ndryshimeve të fundit është garantuar për “Alternativat e dënimit me burgim” një hapësirë më e gjerë për zbatimin në praktikë të tyre duke bërë të nevojshëm ligjërimin e institucionit të Shërbimit të Provës.

Emëruesi i përbashkët i dënimeve alternative është se dënimi kryhet në ambiente jo të izoluar siç ndodh në rastin e dënimit me burgim. Dënimi me burgim është parë në të shkuarën si masa më e mirë

për të rritur sigurinë e komunitetit dhe dënimin e veprimeve kriminale duke synuar uljen apo eliminimin e tyre. Përvojat më të mira dhe eksperiencat e vendeve të zhvilluara ka provuar se politikat e ashpra represive nuk garantojnë uljen e kriminalitetit. Rezultatet e rehabilitimit dhe riintegritimit nëpërmjet izolimit me burgim janë të përziera, që do të thotë se jo gjithmonë japin efektin e dëshiruar, duke hapur kështu horizonte të reja e duke e zhvendosur theksin nga ndëshkimi drejt trajtimit apo thënë ndryshe, nga ndëshkimi i veprës penale drejt trajtimit të autorit të saj.

Dënimet alternative janë një mënyrë e mirë për të bërë trajtimin e diferencuar të të dënuarve sipas grupeve të veçanta në të cilat bëjnë pjesë, si p.sh.: të miturit, gratë, të moshuarit, të sëmuretë mendore, personat me varësi ndaj substancave narkotike, persona që kanë probleme shëndetësore dhe kërkojnë trajtim të specializuar, të dënuar, të cilët kanë përgjegjësi prindërore për fëmijë të mitur të cilët nuk mund të kenë prindërshe kujdes prindëror e të tjera.

Rezultatet e dënimit me burgim për këto grupe mbartin pasojat që cilat jo vetëm nuk kanë kontribuar në rehabilitimin dhe riintegritimin e tyre, por mund të kenë shkaktuar dëme të parikuperueshme duke prodhuar në këtë mënyrë rezultate të kundërta nga ato të shpresuara.

Kutia informative 1 - Detyrimet

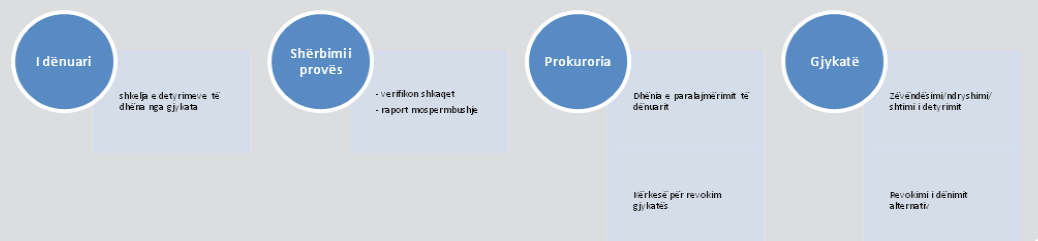
Gjatë periudhës së provës, në zbatim të njërit prej dënimeve alternative, të dënuarit duhet të përmbushin detyrime të parashikuara në nenin 60 të Kodit Penal: 1) Të ushtrojë një veprimtari profesionale ose të marrë një arsim apo formim profesional; 2) Shfrytëzimi i pagës dhe i të ardhurave të tjera ose i pasurisë për përmbushjen e detyrimeve financiare; 3) Të riparojë dëmin civil të shkaktuar; 4) Të ndalojë të drejtë automjete të caktuara; 5) Të mos ushtrojë veprimtari profesionale kur vepra penale ka lidhja me këtë veprimtari; 6) Të mos frekuentojë vende të caktuara; 7) Të mos frekuentojë lokale që shërbejnë pije alkoolike; 8) Të qëndrojë në banesën e tij në orare të caktuara; 9) Të mos shoqërohet me persona të caktuar, kryesisht me të dënuar apo me bashkëpunëtorë të veprës penale; 10) Të mos zotërojë, mbajë apo përdorë armë; 11) Mjekimi ose rehabilitimi në një institucion shëndetësor ose nënshtrimi në një program të trajtimit, mjekësor apo rehabilitues; 12) Heqja dorë nga përdorimi i alkoolit ose drogës.

Sipas përcaktimit të vendimit gjyqësor, Shërbimi i Provës merr në mbikëqyrje përmbushjen e këtyre detyrimeve duke ndërtuar programe trajtimi të cilat përkojnë me nevojat e të dënuarit. Duke identifikuar motivet dhe shtysat për kryerjen e veprimeve kriminale, si dhe faktorët personale, familjare apo social-ekonomikë që fshihen pas tyre, bëhet e mundur që trajtimi të drejtohet drejt përmirësimit të këtyre faktorëve të identifikuar në mënyrë të posaçme.

Kutia informative 2- Shkelja e detyrimeve

Në rast se i dënuari përmbush rigorozisht detyrimet që i janë vendosur nga gjykata mund të thuhet se dënimi alternativ e ka arritur qëllimin e tij edukues duke ulur njëkohësisht dhe rrezikshmërinë shoqërore të tij, si dhe duke rritur sigurinë në komunitet.

Nëse i dënuari gjatë periudhës së provës kryen një vepër tjetër penale apo shkel detyrimet ose kushtet e caktuara nga gjykata, Shërbimi i Provës njofton prokurorin duke parashtruar dhe propozimet përkatëse. Pra, Shërbimi i Provës luan një rol kryesor në identifikimin dhe raportimin e sjelljes së të dënuarit tek prokurori.

Britja e sigurisë së publikut

Alternativat e dënimit me burgim konsiderohen si dënime komunitare. Për këtë arsye, ato janë të dobishme pasi kombinonë ndëshkimin me mundësinë për të dënuarit që të largohen nga rruga e krimit. Kjo është një e mirë për ta, aq më tepër edhe për komunitetin.

Ulja e recidivizmit

Dënimet komunitare synojnë të ndëshkojnë, të ndryshojnë, të kontrollojnë dhe të ndihmojnë të dënuarit konform nevojave të tyre. Një rrugë mjaft efektive për të ndryshuar sjelljen e personave që kryejnë veprime kriminale është përfshirja e tyre në një program trajtimi gjithëpërfshirës. Statistikat tregojnë se këto programe reduktojnë ripërfshirjen e tyre në krim pasi këto programe u ofrojnë të dënuarve mënyra se si mund të zgjidhin problemet e tyre dhe të qëndrojnë larg sjelljeve kriminale në të ardhmen.

Kush përfiton?

Dënimet komunitare nuk përbëjnë shpëtim nga sistemi i drejtësisë penale. Të dënuarit me dënime alternative nuk janë tërësisht të lirë, por ata duhet të përballen me kufizime të lirisë duke qenë nën mbikëqyrjen e Shërbimit të Provës për një afat 18 muaj deri në 5 vjet, të kryejnë punë në interes publik apo të përmbushin detyrime të tjera të vendosura nga gjykata.

• Viktima të mundshme të krimit

Për shumë të dënuar, ndëshkimi nëpërmjet dënimeve komunitare është e provuar se është më efektiv në uljen e recidivizmit se dënimet me burgim, qofshin këto edhe afatshkurtra. Kjo nënkupton se përdorimi i dënimeve komunitare për këtë kategori të dënuarish potencialisht do të ketë më pak viktima të krimit në komunitetin tonë.

• Pushteti vendor

Kryeja e një pune të papaguar pranë njësisë të pushtetit vendor konsiston në riparimin e dëmit që i dënuari i ka shkaktuar komunitetit ku jeton. Puna e papaguar mund të kryhet në fusha të tilla si pastrim, gjelbërim, mirëmbajtje të ambienteve të përbashkëta, riparimi i parqeve dhe lulishteve. Kjo kërkon një përkushtim të madh për ta bërë komunitetin një vend më të mirë për të jetuar.

• Taksapaguesit

Sipas Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve, mbajtja e një të dënuari në burg i kushton shtetit 766 500 (shtatëqind e gjashtëdhjetë e gjashtë mijë e pesëqind) lekë në vit. Por dënimi me burgim nuk është gjithmonë rruga më e përshtatshme për t'u aplikuar mbi personat që kryejnë vepra penale. Përsa i përket uljes së recidivizmit, dënimeve alternative janë më efektive se dënimet me burgim afatshkurtra. Gjithashtu, duhet të sigurohet një ndëshkim që të sjellë përfitime në disa fusha njëherësh, si në termat e uljes së recidivizmit dhe në mënyrën se si përdoren paratë e taksapaguesve.

• Të dënuarit

Shkelësit e vazhdueshëm të ligjit shpesh nuk e kuptojnë efektin shkatërrues të krimeve të tyre mbi viktimat dhe ata mund të fillojnë një proces të reformimit të vetes kur janë të shtrënguar që të përballen me dëmin dhe shqetësimin që kanë shkaktuar. Të tjerëve u mungon kapaciteti i duhur për të ndihmuar vetveten dhe në momentin që ju duhet të përballen me problemet dhe kaosin në jetën e tyre mund t'i rikthehen rrugës së krimit.

Për shumë të dënuar, vendosja e tyre nën programe të ndryshme mbikëqyrjeje i detyron të përballen me pasojat e krimeve të tyre dhe origjina e sjelljes së tyre kriminale është pjesa më e vështirë e ndëshkimit të tyre, e cila njëkohësisht përbën dhe pjesën më të rëndësishme.

Kuti informative 3 - Kriteret e përfitimit të dënimit alternativ?

Gjysmëliria	deri 1 vit burgim
Pezullimi i ekzekutimit të dënimit dhe vënia në provë	deri 5 vjet burgim
Qëndrimi në shtëpi	deri 2 vjet burgim
Pezullimi i ekzekutimit të dënimit dhe puna në interes publik	deri 1 vit burgim (40-240 orë)
Lirimi me kusht	deri 5 vjet 2/3 e dënimit deri 25 vjet 3/4 e dënimit

KREU II - PARIMET DHE KONCEPTET NË THEMEL TË SHËRBIMIT TË PROVËS

Veprimtaria e Shërbimit të Provës bazohet mbi parimin e ligjshmërisë, objektivitetit dhe respektimit të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut. Shërbimi i Provës siguron që në veprimtarinë e tij të mos ketë diskriminim mbi bazën e racës, ngjyrës, gjinisë, gjuhës, kombësisë, etnisë apo origjinës sociale, mendimeve politike, fesë, kushteve fizike apo mendore, statusit ekonomik apo çdo statusi tjetër.

Shërbimi i Provës gjatë veprimtarisë së tij respekton dinjitetin e personit nën hetim, të pandehurit dhe të dënuarit dhe përpiqet të zhvillojë ndjenjën e përgjegjësisë së të dënuarit ndaj komunitetit dhe viktimës, si dhe të mbështesë e inkurajojë riintegrimin social të të dënuarit nëpërmjet një qëndrimi korrekt ndaj punës, shtetit ligjor dhe normave të ndërveprimit social.

Përgjegjësitë e Shërbimit të Provës

- Shërbimi i Provës jep kontribut në procesin e individualizimit të sanksioneve dhe masave të vendosura nga organet juridike në periudhën e zhvillimit të procesit penal.
- Zbaton ekzekutimet e vendimeve të gjykatës, e cila i vendos personave të sanksionuar penalisht respektimin e disa masave dhe zbatimin e disa detyrimeve.
- Mban lidhje të vazhdueshme me gjykatat dhe prokuroritë duke i informuar për mënyrën se si janë respektuar masat e caktuara dhe detyrimet e vendosura personave të sanksionuar penalisht.
- Ofron mbështetje personave të sanksionuar penalisht për të kaluar nevoja të caktuara, me të cilat përballlet dhe të cilat mund të shkaktojnë përsëri vepra penale.
- Përfshin komunitetin në procesin e mbikëqyrjes dhe riintegrimin të personave të sanksionuar penalisht duke i mbajtur në periudhë prove.

Kuti informative - SHËRBIMI I PROVËS ANËTAR I CEP

CEP, Organizata Evropiane për Shërbimin e Provës është themeluar në vitin 1981. Kjo Organizatë synon të nxisë përfshirjen sociale të shkelësve përmes sanksioneve dhe masave komunitare, të tilla si shërbimin e provës, shërbimet komunitare, ndërmjetësimin dhe pajtimin. CEP është e angazhuar për të rritur rolin e shërbimit të provës dhe për të përmirësuar profesionalizmin në këtë fushë, në një nivel kombëtar dhe evropian.

CEP promovon bashkëpunimin mbarë-evropian me organizimin e konferencave mbi tematikat aktuale të shërbimit të provës.

Duke vënë në dispozicion raportet e këtyre eventeve, me botimin e buletinit të saj digjital dhe nëpërmjet faqes së internetit, CEP nxit shkëmbimin e ideve mbi shërbimin e provës. Në këtë mënyrë ajo përbën një kontribut të rëndësishëm në zhvillimin e sanksioneve dhe masave komunitare.

Anëtarët e saj janë organizata që punojnë në fushën e shërbimit të provës dhe individëve të interesuar, të cilët së bashku sjellin një rrjet unik të ekspertizës në lidhje me mënyrat pozitive për të punuar me të dënuarit në komunitet dhe si të mbrojnë shoqërinë pa përdorur sanksione të ashpra.

Për Organizmat Evropiane si Bashkimi Evropian dhe Këshilli i Evropës CEP është zëri i sektorit për Shërbimin e Provës, duke siguruar të dhëna të specializuara dhe krahasuese, duke përbërë gjithashtu zërin e Shërbimit të Provës në Bruksel.

Që prej 8 Tetorit të vitit 2013, Shërbimi i Provës Shqiptar aderon në këtë Organizatë si anëtar me të drejta të plota, duke qëndruar në krah të 37 vendeve Evropiane, anëtare të saj.

Çfarë do të thotë mbikëqyrja e një rasti?

Objekti i mbikëqyrjes është identifikimi i nevojave kriminogjene dhe sociale të personave të mbikëqyrrur në pamjen e vlerësimit të riskut të përsëritjes së veprës penale, monitorimi i rastit në të cilin personi i mbikëqyrrur respekton masat dhe detyrimet e vendosura nga gjykata, motivimi i të mbikëqyrrurit për t'u angazhuar në procesin e ndryshimit të sjelljes, zbatimin e disa sjelljeve pro-sociale dhe ruajtjen e tyre, mbështetjen në pikëpamjen e kapërcimit të nevojave të identifikuar gjatë vlerësimit me anë të përfshirjes së tij në programet e asistimit dhe të konsultimit.

Specialisti i Shërbimit të Provës bën verifikimin e detyrimeve të vendosura nga gjykata për të dënuarin. Pritshmëria është që personi i dënuar të përmbushë të gjitha detyrimet e vendosura nga gjykata. Këto mund të jenë të shumëllojshme, kryesisht punë në interes publik, pjesëmarrje në aktivitete edukative apo respektim i masave të kontrollit, asistim dhe trajtim i rasteve për dezintoksikim. Në monitorimin e përmbushjes së këtyre detyrimeve ligjore ekziston gjithmonë bashkëpunimi dhe mirëkuptimi ndërmjet specialistit përgjegjës për rastin dhe të dënuarit, pavarësisht vendit të kryerjes së detyrimit (p.sh., zyra e Shërbimit të Provës, vendi i punës ose i banimit).

Asistimi dhe konsultimi

Për realizimin e mbikëqyrjes zhvillohet punë individuale dhe në grup si p.sh., punë me të dënuarit, të cilët nuk kanë kapacitetin e duhur për të gjetur një vend pune, një banesë, nuk ndjekin dot një kurs edukativ ose nuk marrin dot formim profesional. Disa nga këto raste do të konsultohen në mënyrë që të dënuarit të gjejnë motivimin e duhur dhe të mësojnë të respektojnë normat sociale. Për sa i përket punës me të dënuarit që kanë varësi ndaj drogës, Shërbimi i Provës zhvillon aktivitete të vlerësimit të natyrës së varësisë, si në fazën e përgatitjes së raportit të vlerësimit, po ashtu dhe në rastin e mbikëqyrjes. Asistimi dhe konsultimi i personave të mbikëqyrrur nuk mund të realizohet veçse me kërkesën e tyre. Këto aktivitete janë në dispozicion si në rastin e vuajtjes së dënimit në komunitet, ashtu dhe në rastin e personave që vuajnë dënimin në një institucion.

Vlerësimi

Vlerësimi i rrezikut të recidivizmit është një proces i vazhdueshëm, i cili përfshin zhvillimin e parashikimeve për mundësinë e sjelljeve kriminale, frekuencën e këtyre ngjarjeve, llojet e sjelljeve dhe viktimat e mundshme të këtyre sjelljeve. Për të vlerësuar rrezikun e recidivizmit, specialisti i Shërbimit të Provës përdor informacione të lidhura me mjedisin social të personit, historinë e jetës, historikun e sjelljes para dhe pas kryerjes së veprës penale, sjelljen e përgjithshme, si dhe faktorëve të tjerë.

Trajtimi

Shërbimi i Provës harton dhe zhvillon një program individual për ekzekutimin e vendimit të gjykatës në lidhje me pezullimin e dënimit me burgim dhe vënien në provë. Në këtë program përcaktohen të drejtat dhe detyrimet e të dënuarit gjatë ekzekutimit të dënimit, masat dhe detyrimet e vendosura nga gjykata dhe mënyrat e përdorura për të siguruar përmbushjen e tyre, nevojat kriminogjene, sociale dhe qëllimet e përcaktuara për përmirësimin e tyre, rrezikun e përsëritjes së veprës penale, rrezikun e cenimit të sigurisë publike dhe atë të vetëvrasjes apo vetëdëmtimit. Gjithashtu, aty përcaktohen edhe metodat e propozuara të ndërhyrjes për të plotësuar nevojat e identifikuar dhe për të reduktuar rrezikun, si dhe data, vendi dhe frekuencat e takimeve.

I dënuari është i rëndësishëm

Shërbimi i Provës ka si synim përbushjen e nevojave të të dënuarve. Gjatë periudhës së mbikëqyrjes, në shumicën e rasteve, të dënuarit shprehen të penduar për veprën penale dhe në të njëjtën kohë, puna e specialistit të Shërbimit të Provës konsiston në uljen e përsëritjes së veprave penale.

Kuti informative – Perspektiva e punonjësit të Shërbimit të Provës.

M.Sh., Juriste pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit të Provës.

“A e mbështes unë aplikimin e dënimeve alternative?”

Plotësisht. Shumë prej të dënuarve nuk duan të përballen me pasojat e veprimeve të tyre. Vuajtja e dënimit në burg mund t’u japë kohë të reflektojnë, por dënimet afatshkurtra nuk i ndryshojnë qëndrimet e tyre.

Dënimet alternative kombinojnë ndëshkimin me trajtimin, duke i mësuar të dënuarit si t’i rezistojnë presioneve shoqërore dhe të përfitojnë aftësi të reja. Komuniteti, aktualisht, mund t’u përshtatet nevojave të të dënuarve duke i bërë ata të kuptojnë ndikimin që kanë në komunitet vepra të tilla si: vjedhje, vjedhje me dhunë, vjedhje e mjeteve motorike etj.

Ne i nxisim të dënuarit drejt njohjes së nevojave të tyre dhe mënyrat se si ata të pushojnë së qeni rrezik për komunitetin dhe të fillojnë të bëhen të dobishëm si një pjesë përbërëse e shoqërisë. Kjo është një punë mjaft e vështirë. Ne po i ndihmojmë të dënuarit që të mbyllin ciklin e kryerjes së krimeve. Në rast se ata nuk e ndërmarrin këtë program seriozisht do të ndëshkohen me dënime të tjera më të rënda.

Ne duhet t’i adresojmë qëndrimet e tyre drejt faktorëve socialë pozitivë që kanë në jetën e tyre. Ata nuk janë zgjuar një mëngjes dhe kanë vendosur që të kryejnë një vepër penale. Nëpërmjet një programi, ne përcaktojmë fushat se ku duhet të ndërhyjmë, në mënyrë që këta të dënuar të kuptojnë se kjo është e gabuar dhe ata duhet të mësojnë të bashkëjetojnë me pjesën tjetër të komunitetit duke i respektuar ata.

KREU III - VLERËSIMI I RREZIKSHMËRISË

Shërbimi i Provës në vlerësimin e rrezikshmërisë për personat e rritur, të cilët janë dënuar me një nga alternativat e dënimit me burgim, si dhe për personat e rritur për të cilët kërkohet një raport vlerësimi nga gjykatat apo prokuroritë, përdor një vlerësim sistematik, të rëndësishëm, duke mundësuar në këtë mënyrë profilizimin e të dënuarit, për të realizuar evidentimin e fushave ku duhet të ndërhyjë Shërbimi i Provës. Ky instrument përdoret nga specialisti i Shërbimit të Provës si një sistem i unifikuar për të analizuar rrethanat sociale që lidhen me personin nën hetim, të pandehurin apo të dënuarin nëpërmjet të cilit vlerësohet personaliteti i tij duke evidentuar faktorët që kanë penguar zhvillimin e një jete shoqërore normale, si dhe fushat ku duhet të ndërhyhet me qëllim riintegrimin shoqëror të të dënuarve. Ky instrument është hartuar konform legjisllacionit shqiptar, VKM-së Nr. 302/2009, dhe garanton parimin e ligjshmërisë dhe parimin e respektimit të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut. Rezultati që merret nga ky instrument përdoret nga specialisti për dhënien e rekomandimeve për gjykatën/prokurorinë, për personat për të cilët është kërkuar një raport vlerësimi si dhe për hartimin e Programit Individual të Trajtitimit për të dënuarit nën mbikëqyrje.

Zhvillimi i instrumentit të vlerësimit të rrezikshmërisë

Vendimi për të zhvilluar një instrument vlerësimi u mor duke kombinuar faktorët statikë dhe dinamikë të rrezikshmërisë për të përbushur:

- Vlerësimin e mundësisë për rikryerjen e një vepre tjetër penale
- Identifikimin dhe klasifikimin e nevojave lidhur me veprën penale
- Vlerësimin e rrezikut për dëmtime të rënda, rrezikun për vetëdëmtim ose rreziqe të tjera si:
 - t'u shkaktojë të tjerëve dëmtime të rënda
 - t'u shkaktojë dëme të burgosurve ose stafit
 - të përbëjë rrezik për arratisje / për vjedhje, kontroll ose shkelje besimi
 - të jetë në rrezik për shkak të dobësisë së vet
- Asistimin në menaxhimin e rrezikut të dëmtimit
- Lidhjen e vlerësimit me planin e menaxhimit të rrezikshmërisë
- Identifikimin e nevojës për vlerësime të tjera më të specifikuar
- Shërben si matës për ndryshimin gjatë periudhës së dënimit alternativ.

Në përputhje me këto qëllime, ky mjet vlerësimi paraqet rëndësi të lartë për specialistët që e praktikojnë, për menaxherët si dhe për kërkuesit shkencor. Për personat që e praktikojnë ky instrument ka si qëllim kryesor përmirësimin e cilësisë dhe përputhshmërisë së vlerësimit të tyre me planin e mbikëqyrjes. Përfundimi që arrihet nga ky instrument është i detyrueshëm për t'u përdorur në dhënien e rekomandimeve për prokurorinë/ gjykatën në lidhje me personat nën hetim/ të pandehur, për të cilët është kërkuar një raport vlerësimi, si dhe për të dënuarit nën mbikëqyrje, për të cilët ndërtohet Programi Individual i Trajtitimit.

Dobishmëria e këtij sistemi është:

- a) të japë prova për të mbështetur vendimet se si menaxhohet risku dhe nevojat, b) identifikimi i faktorëve dinamikë të riskut që duhet të adresohen për të reduktuar përsëritjen, c) të ndihmojë specialistët të mendojnë për të dënuarin brenda një konteksti, pse kryejnë vepra penale, sa të motivuar janë ata për të ndryshuar dhe pengesat për t'u angazhuar.

Për menaxherët, të dhënat e sistematizuara mund të përdoren për planifikimin e burimeve për vlerësimin në mënyrë efikase të metodave të ndërhyrjes. Për kërkuesit shkencorë, shqyrtimi i një numri të madh të dhënash të standardizuara, sasiore dhe cilësore bëjnë të mundur krijimin e një sërë pyetjesh, të cilat duhet të eksploroohen në nivel lokal dhe kombëtar.

Komponentët kryesorë

Komponentët kryesorë të instrumentit të vlerësimit të rrezikshmërisë janë:

1. Rreziku i ridënimit dhe faktorët lidhur me sjelljen kriminale

Instrumenti i vlerësimit të rrezikshmërisë konsiston në 12 seksione të cilat lidhen me nevojat kriminojgjene. Seksionet janë: (i) të dhëna të përgjithshme; (ii) analiza e veprës penale; (iii) kushtet e banimit; (iv) edukimi, trajnimi dhe punësimi; (v) kushtet ekonomike; (vi) marrëdhëniet; (vii) stili i jetesës; (viii) drogat; (ix)alkooli; (x) gjendja emocionale; (xi) të menduarit dhe sjellja; dhe (xii) qëndrimi. Pjesa më e madhe e seksioneve përmbajnë të dhëna historike dhe dinamike, dhe kërkime të ndryshme kanë provuar se ka një lidhje të ngushtë midis çdo fushe dhe rrezikut të ridënimit. Sidoqoftë, seksionet ndryshojnë në mënyrën se sa mund të parashikojnë mundësinë për rikryerjen e së njëjtës vepër penale apo të ndryshme në varësi me vlerësimin që bëhet në përputhje me rrezikun. Në përfundim të çdo seksioni ka edhe pyetje, të cilat e lejojnë vlerësuesin të lidhë faktorët e veprës penale me rrezikun për dëmtime të rënda, rrezikun për vetëdëmtim, rreziqe të tjera si dhe sjelljen kriminale.

2. Rreziku për dëmtime të rënda, rreziku për vetëdëmtim dhe rreziqe të tjera

Instrumenti i vlerësimit përfshin vlerësimin se sa i prirur është i dënuari/personi nën hetim për kryerjen e dëmtimeve të rënda duke krijuar një sintezë të informacionit të përdorur në një mënyrë sistematike dhe gjithëpërfshirëse. Kjo i jep mundësi vlerësuesit të bëjë një gjykim bazuar në çështjet përkatëse, në lidhje me pikat kryesore.

3. Faqja përmbledhëse e instrumentit të vlerësimit

Një faqe përmbledhëse i jep mundësi vlerësuesit të përmbledhë informacionet kryesore nga vlerësimi i të dënuarit/personit nën hetim dhe e përfshin atë në listën e vlerësimit me pikë.

4. Plani i menaxhimit të rrezikut

Komponenti ‘plani i menaxhimit të rrezikut’ mundëson lidhjen e planit të menaxhimit të rrezikut me vlerësimin e të dënuarit. Integrimi i këtij plani në instrumentin e vlerësimit i jep mundësi vlerësuesit të krijojë një lidhje midis këtyre dy pjesëve për të menaxhuar më mirë rastin konkret.

5. Vetë-vlerësimi

Qëllimi i përdorimit të një sërë pyetjesh të strukturuar mundëson dhënien e një tabloje të qartë, duke e lejuar të dënuarin që të japë komentet e tij në lidhje me faktin se si e sheh jetën e tij. Ky pyetësor mund të identifikojë çështje, të cilat i dënuari nuk i ka diskutuar gjatë intervistës dhe që mund të jenë të dobishme për t’u diskutuar.

Ky instrument i ka treguar vlerat në përdorimin e tij në çdo rast të mbikëqyrjes edhe për personat e rritur, për të cilët gjykata apo prokuroria kërkon raport vlerësim të rrethanave shoqërore dhe familjare. Kjo bën të mundur që specialisti, në punën e tij, të përdorë instrumente ligjore efikase në vlerësimin e çdo rasti konkret dhe mirëmenaxhimin e tyre, me qëllim riintegrimin e të dënuarve dhe në peshimin e të gjithë faktorëve që lidhen me veprën penale të kryer dhe rrezikun për kryerjen e një vepre tjetër penale për të dënuarit, për të cilët kërkohet raport vlerësimi.

KREU IV - SHËRBIMI I PROVËS GJATË FAZAVE TË PROCEDIMIT PENAL

Shërbimi i Provës paraqet informacion dhe raporte para prokurorit ose gjykatës si dhe ndihmon në ekzekutimin e alternativave të dënimit me burgim siç ilustron në tabelën vijuese.

	Faza para gjykimit	Faza gjatë gjykimit dhe zbatimi i vendimit	Faza pas përfundimit të alternativës së dënimit
Hartimi i raporteve të vlerësimit për prokurorin gjatë fazës së hetimit	√		
Hartimi i raporteve të vlerësimit për prokurorin kur ai ka dërguar pretendencën në gjykatë	√		
Hartimi i raporteve të vlerësimit për gjykatën		√	
Mbikëqyrje/asistencë për të dënuarit që u pezullohet dënimi me burgim dhe vënia në provë		√	
Mbikëqyrje/organizim i shërbimit komunitar		√	
Ndërmjetësimi për zgjidhjen e konflikteve i pandehur/i dënuar- viktimë		√	
Mbikëqyrje e programeve të trajtimit të përdoruesve të drogës/alkoolit		√	
Mbikëqyrje/asistencë për të liruarin me kusht		√	
Mbikëqyrje/asistencë për të dënuarit me qëndrim në shtëpi		√	
Mbikëqyrje e detyrimeve të tjera të dhëna nga gjykata		√	
Organizim/mbikëqyrje për të dënuarit me gjysmëliri		√	
Hartimi i raporteve të mospërbushjes për prokurorin		√	

HAPAT E PROCEDURËS STANDARDE PËR “LIRIMIN ME KUSHT”

I dënuari me burgim, në përputhje me Nenin 64 të Kodit Penal, ka të drejtë të paraqesë kërkesë për lirim me kusht në gjykatën e vendit të ekzekutimit të dënimit. Kërkesa shqyrtohet nga një gjyqtar, i ndryshëm nga ai që ka dhënë vendimin e dënimit me burgim.

Hapi I – Përbushja e kushteve ligjore

I dënuari me burgim mund të lirohet me kusht, vetëm për arsye të veçanta, nëse me sjelljen dhe punën e tij tregon se me dënimin e vuajtur është arritur qëllimi për edukimin e tij, si dhe të ketë vuajtur:

- jo më pak se gjysmën e dënimit të dhënë për kundërvajtje penale;
- jo më pak se 2/3 e dënimit të dhënë për krime me masa dënimi gjër në 5 vjet burgim;

- jo më pak se 3/4 e dënimit të dhënë për krime me masa dënimi nga 5 gjer në 25 vjet burgim;
- dhe të mos jetë përsëritës për krime të kryera me dashje.

Hapi II – Dosja e të dënuarit

Institucionit ku i dënuari vuan dënimin paraqet në gjykatë një kopje të dosjes personale të personit të dënuar dhe një raport. Në raport përcaktohen: natyra e veprës penale të kryer, qëndrimi i personit të dënuar ndaj veprës penale dhe ndaj viktimës apo familjes së viktimës, gjendja fizike dhe psikologjike e personit të dënuar, si dhe dinamika e sjelljes së tij në institucionin e ekzekutimit të vendimeve penale.

Hapi III – Kërkesa e gjykatës për raport vlerësimi

Gjykata i kërkon Shërbimit të Provës të paraqesë një raport vlerësimi për kushtet familjare dhe prejardhjen shoqërore të të dënuarit, si dhe për planet konkrete për të mundësuar riintegrimin e plotë të tij pas lirisë.

Hapi IV – Përgatitja e raportit të vlerësimit

Shërbimi i Provës përgatit raportin bazuar në dy a më shumë takime me personin, kontakton anëtarët e familjes, si dhe çdo person dhe institucion që mund të ofrojë informacion të dobishëm rreth arsimit, punësimit, strehimit, sjelljes, shëndetit, rrethanave shoqërore dhe familjare.

Në raport përcaktohen: natyra e veprës penale të kryer, qëndrimi i personit të dënuar ndaj veprës penale dhe ndaj viktimës apo familjes së viktimës, ndonjë vepër e mëparshme penale, e kryer prej tij, gjendja fizike dhe psikologjike e personit të dënuar, si dhe dinamika e sjelljes së tij në institucionin e ekzekutimit të vendimeve penale.

Hapi V – Dorëzimi i raportit të vlerësimit

Shërbimi i Provës dorëzon raportin e vlerësimit përpara gjykatës me rekomandimin përkatës.

Hapi VI - Vendimi i gjykatës

Kur gjykata vendos lirinë me kusht të personit, i dërgon vendimin prokurorit të gjykatës së rrethit gjyqësor ku do të jetojë i dënuari pas lirisë dhe institucionit të ekzekutimit të vendimit penal.

Hapi VII – Urdhri i ekzekutimit të vendimit të gjykatës

Prokuroria nxjerr urdhrin e ekzekutimit për zbatim nga Shërbimi i Provës.

Hapi VIII – Mbikëqyrja e personit të liruar me kusht

Shërbimit i Provës kontakton rregullisht personin e liruar me kusht duke mbikëqyrur përmbushjen e detyrimeve dhe kushteve të përcaktuara në urdhrin e ekzekutimit dhënë sipas vendimit të gjykatës. Shërbimi i Provës harton dhe ndjek zbatimin e programit individual të trajtimit duke asistuar dhe këshilluar personin e liruar me kusht (të dënuarin) për përmbushjen e këtyre detyrimeve.

Kur është e nevojshme, Shërbimi i Provës bashkëpunon me organet e pushtetit vendor dhe ato të Policisë së Shtetit për mbikëqyrjen e të dënuarve.

Shërbimi i Provës mund t'i kërkojë prokurorit ndryshimin e një ose të disa detyrimeve të personit të liruar me kusht, kur ai nuk është në gjendje t'i përmbushë ato ose në rast shkeljesh të detyrimeve dhe kushteve nga i dënuari, mund t'i kërkojë revokimin e vendimit të lirisë me kusht. (Raport

mospërbushjeje detyrimesh). Gjatë kohës së provës, i dënuari është i detyruar:

a) të paraqitet rregullisht dhe të informojë në vazhdimësi Shërbimin e Provës për përbushjen e kushteve dhe detyrimeve të caktuara nga gjykata.

b) të marrë pëlqimin nga Shërbimi i Provës për ndryshimin e vendbanimit, qendrës së punës apo për lëvizjet e shpeshta brenda vendit.

Hapi IX – Raporti përfundimtar

Raporti përfundimtar për përfundimin e plotë të mbikëqyrjes së periudhës së provës përgatitet nga specialisti mbikëqyrës, miratohet nga drejtori i zyrës vendore të Shërbimit të Provës dhe i dërgohet prokurorit që ka nxjerrë urdhrin e ekzekutimit. Gjithashtu, vihet në dijeni Drejtori i Përgjithshëm i Shërbimit të Provës dhe drejtuesi i prokurorisë përkatëse. Ky raport përmban në mënyrë të përmbledhur ecurinë e periudhës së mbikëqyrjes dhe masën në të cilën janë përbushur detyrimet e përcaktuara nga gjykata, si dhe përfshin rekomandimet përkatëse. Prokuroria, bazuar në sa më sipër, njofton gjykatën dhe shpall përfundimin e urdhrin të ekzekutimit të vendimit të gjykatës.

Rast praktik - Lirimi me kusht

M. Ç. ka kryer 13 vjet dënim me burgim dhe i është drejtuar gjykatës për të kërkuar aplikimin e dënimit alternativ “Lirim me kusht”. Koha e këtij dënimi e ka ndihmuar të kuptojë dëmin që ka shkaktuar dhe rëndesën e veprimit të saj. Për shkak të veprës së kryer jeta e familjes së saj pësoi ndryshime madhore duke qenë se pas arrestimit, të tre fëmijët u institucionalizuan në shtëpinë e fëmijës.

Pas lirit të saj me kusht dhe vënies nën mbikëqyrje të Shërbimit të Provës, u bë i mundur ribashkimi i familjes, ndërkohë që prania e saj prindërore ka sjellë përmirësim të rrethanave familjare dhe mirëqenies psikologjike të fëmijëve. Gjithashtu, është punuar që e dënuara të reflektojë mbi sjelljen e saj, vlerat, me qëllim që të zgjedhë me përgjegjësi alternativat e një jete pro –sociale.

HAPAT E PROCEDURËS STANDARDE PËR “QËNDRIMIN NË SHTËPI”

Hapi I - Përbushja e kushteve ligjore

Për dënimet me burgim deri në dy vjet ose kur kjo kohë është pjesë e mbetur e dënimit, sipas një vendimi për një periudhë më të gjatë burgimi, gjykata mund të vendosë vuajtjen e dënimit të dhënë me qëndrimin në shtëpi të të dënuarit, në një shtëpi tjetër private apo në një qendër të kujdesit dhe të shëndetit publik, kur ekzistojnë rrethanat e mëposhtme:

- a) Për gratë shtatzëna ose nëna me fëmijë, nën moshën 10 vjeç, që jetojnë me të.
- b) Për baballarët, që kanë përgjegjësi prindërore për fëmijën, që jeton me të, nën moshën 10 vjeç, kur nëna e tij ka vdekur apo është e pazonja për t’u kujdesur për të.
- c) Për persona, në kushte të rënda shëndetësore, që kërkojnë kujdes të vazhdueshëm nga shërbimi shëndetësor, jashtë burgut.
- ç) Për personat mbi 60 vjeç, që janë të paaftë nga ana shëndetësore.
- d) Për të rinj, nën moshën 21 vjeç, me nevoja të dokumentuara shëndetësore, studimore, të punës apo përgjegjësi familjare.

Hapi II – Dosja e të dënuarit (në rastin kur “Qëndrimi në shtëpi jepet si pjesë e mbetur e dënimit)

Institucioni, ku i dënuari vuan dënimin, paraqet në gjykatë një kopje të dosjes personale të personit të dënuar dhe një raport. Në raport përcaktohen natyra e veprës penale të kryer, qëndrimi i personit të dënuar ndaj veprës penale dhe ndaj viktimës apo familjes së viktimës, gjendja fizike dhe

psikologjike e personit të dënuar, si dhe dinamika e sjelljes së tij në institucionin e ekzekutimit të vendimeve penale.

Hapi III – Kërkesa e gjykatës për raport vlerësimi

Gjykata i kërkon Shërbimit të Provës të paraqesë një raport vlerësimi për kushtet familjare dhe prejardhjen shoqërore të të dënuarit, si dhe për planet konkrete për të mundësuar riintegrimin e plotë të tij pas dhënies së dënimit alternativ “Qëndrim në shtëpi”.

Hapi IV – Përgatitja e raportit të vlerësimit

Shërbimi i Provës përgatit raportin bazuar në dy a më shumë takime me personin, kontakton anëtarët e familjes, si dhe çdo person dhe institucion që mund të ofrojë informacion të dobishëm rreth arsimimit, punësimit, strehimit, shëndetit, rrethanave familjare.

Në raport përcaktohen natyra e veprës penale të kryer, qëndrimi i personit të dënuar ndaj veprës penale dhe ndaj viktimës apo familjes së viktimës, ndonjë vepër e mëparshme penale, e kryer prej tij, gjendja fizike dhe psikologjike e personit të dënuar, si dhe dinamika e sjelljes së tij në institucionin e ekzekutimit të vendimeve penale.

Hapi V – Dorëzimi i raportit të vlerësimit

Shërbimi i Provës dorëzon raportin e vlerësimit përpara gjykatës me rekomandimin përkatës.

Hapi VI -Vendimi i gjykatës

Gjykata mund të lejojë personat e dënuar me “Qëndrim në shtëpi” të largohen nga vendbanimi, për plotësimin e nevojave të domosdoshme familjare, për t'u angazhuar në veprimtari pune, edukimi apo arsimimi ose për programe rehabilitimi. Në këtë rast, gjykata përcakton detyrimet që duhet të mbikëqyrë Shërbimi i Provës. Gjykata dërgon vendimin prokurorit të gjykatës së rrethit gjyqësor ku jeton i dënuari dhe institucionit të ekzekutimit të vendimit penal në rastin e lirisht në burgu.

Hapi VII – Urdhri i ekzekutimit të vendimit të gjykatës

Prokuroria nxjerr urdhrin e ekzekutimit për zbatim nga Shërbimi i Provës.

Hapi VIII – Mbikëqyrja e dënimit alternativ

Mbikëqyrja e personit të dënuar me “Qëndrim në shtëpi” duhet të kryhet rregullisht nga Shërbimi i Provës, duke rënë dakord dhe duke firmosur programin individual të trajtimit. Kur është e nevojshme, Shërbimi i Provës njofton organet vendore të Policisë së Shtetit dhe bashkëpunon me organet e pushtetit vendor. Në qoftë se personi i dënuar largohet pa autorizimin e gjykatës nga vendbanimi apo shkel detyrimet e caktuara në vendimin e gjykatës zbatohet raport mospërbushjeje dhe gjykata revokon “Qëndrimin në shtëpi”, duke e zëvendësuar atë me një dënim tjetër.

Hapi IX - Raporti përfundimtar

Raporti përfundimtar për përfundimin e plotë të mbikëqyrjes së personit të dënuar me “Qëndrim në shtëpi” përgatitet nga specialisti mbikëqyrës, miratohet nga drejtori i zyrës vendore të Shërbimit të Provës dhe i dërgohet prokurorit i cili ka nxjerrë urdhrin e ekzekutimit, si dhe vihen në dijeni Drejtori i Përgjithshëm i Shërbimit të Provës dhe drejtuesi i prokurorisë përkatëse. Ky raport përmban në mënyrë të përmbledhur ecurinë e periudhës së mbikëqyrjes dhe masën në të cilën janë përmbushur detyrimet e përcaktuara nga gjykata, si dhe përfshin rekomandimet përkatëse. Prokuroria, bazuar në sa më sipër, njofton gjykatën dhe shpall përfundimin e urdhrin të ekzekutimit të vendimit të gjykatës.

Rast praktik - Qëndrim në shtëpi

B. është dënuar për veprat penale të “Vjedhje e kryer në bashkëpunim dhe më shumë se një herë” dhe “Drejtim të mjetit pa dëshmi aftësie” dhe është vënë në provë për një periudhë 1 vjeçare, ku dënimin duhet ta vuajë me qëndrim në shtëpinë e tij. Në vendimin e saj gjykata ka vendosur që B. të largohet nga banesa e tij vetëm ditët që ai ka shkollë dhe sipas orareve të mësimave. Puna me B. gjatë periudhës së mbikëqyrjes është fokusuar në:

- kontrollin dhe nxitjen e tij në frekuentimin rregullisht të shkollës,
- takimin me stafin pedagogjik/psikologun për situatën në të cilën ndodhet i dënuari dhe për nevojat e tij arsimore që mund të adresohen nëpërmjet programeve shkollore
- monitorimin e performancës, frekuentimin e shkollës dhe sjelljen e tij brenda këtij ambienti
- vizitave në shtëpi për të marrë informacion të nevojshëm për përmbushjen e detyrimeve nga i dënuari në përputhje me vendimin e gjykatës.

Të gjitha këto funksione janë kryer me qëllim që i dënuari të fitojnë njohuri dhe të zhvillojë aftësi që çojnë drejt jetesës pozitive dhe produktive.

Aktualisht B. është 17 vjeç dhe është duke ndjekur vitin e 3-të në një nga gjimnazet e Tiranës. Ai jeton me prindërit dhe vëllain e tij. Këtë vit akademik ka shfaqur një nivel mesatar të rezultateve mësimore dhe ka qenë i motivuar për të vazhduar studimet e larta. Kryesisht ka shfaqur probleme në stilin e jetesës pasi ka frekuentuar persona më të mëdhenj në moshë dhe me histori kriminale, faktor që ka kontribuar në veprën penale.

Gjatë mbikëqyrjes, B. reagoi pozitivisht ndaj dënimit alternativ duke shfaqur sjellje bashkëpunuese. Kuptoi rëndesën e sjelljes dhe veprimeve të tij të papërshtatshme si dhe qëndroi në banesë sipas orareve të përcaktuara. Kjo e ndihmoi që të shkëputej nga ambienti i mëparshëm shoqëror dhe t'i përkushtohet më shumë edukimit arsimor.

KREU V - BASHKËPUNIMI ME INSTITUCIONE TË TJERA

Për sa i përket bashkëpunimit me institucionet e tjera bashkëpunimi i zyrave vendore të Shërbimit të Provës me organet e pushtetit qendror, pushtetit vendor dhe Policinë e Shtetit, ka vazhduar normalisht sipas marrëveshjeve të lidhura me to për trajtimin e rasteve të mbikëqyrjes për të dënuarit me dënime alternative. Qëllimi i këtyre marrëveshjeve me njësitë e qeverisjes vendore është sigurimi prej tyre i vendeve të punës për personat me banim në komunitetin e tyre, për të cilët gjykata ka dhënë si masë alternative punën me interes publik. Bashkëpunim ka pasur edhe për rastet e të dënuarve me dënime të tjera alternative, për të cilat pushteti vendor është drejtpërdrejt i interesuar me qëllim garantimin e sigurisë publike të komunitetit, riintegrimin në shoqëri të personit të dënuar, që është anëtar i atij komuniteti, si dhe dhënien e ndihmës për të dënuarit për t'u riintegruar në komunitet.

Organet e pushtetit qendror dhe pushtetit vendor

Shërbimi i Provës bashkëpunon me pushtetin lokal për të mbështetur të dënuarin në përmbushjen e detyrimeve të caktuara nga gjykata. Për realizimin e bashkëpunimit, Shërbimi i Provës ka nënshkruar memorandume bashkëpunimi, ku thelbi i tyre është sigurimi i vendit të punës për personat me vendbanim në komunitetin e tyre, për të cilët gjykata ka dhënë si masë alternative punën me interes publik. Bashkëpunim është parashikuar edhe për rastet e të dënuarve me dënime të tjera alternative, për të cilat pushteti vendor është drejtpërdrejt i interesuar me qëllim garantimin e sigurisë publike të komunitetit, me qëllim riintegrimin në shoqëri të personit të dënuar që është anëtar i atij komuniteti dhe me qëllim dhënien e ndihmës për të dënuarit për t'u riintegruar në komunitet.

Janë nënshkruar gjithsej 244 memorandume bashkëpunimi midis Shërbimit të Provës dhe organeve të qeverisjes vendore dhe konkretisht me 8 këshilla qarqesh, 61 bashki dhe 175 komuna. Ndërkohë, vazhdon puna dhe korrespondenca për nënshkrimin e memorandumeve të bashkëpunimit edhe me bashki dhe komuna të tjera.

- **Punonjësi social luan një rol të rëndësishëm në zbutjen apo eliminim e problemeve me të cilat ndeshen individët në jetën e tyre.**

Nga Shërbimi i Provës janë zhvilluar trajnime me punonjësit socialë të pushtetit vendor për të mundësuar qartësimin e rolit që ata kanë në lidhje me të dënuarit që përfitojnë nga dënimet alternative. Punonjësi i Shërbimit të Provës, në bashkëpunim me punonjësin social, pasi caktojnë punën që duhet të kryejë i dënuari, që mund të jetë kryerja e një pune në interes publik, realizojnë mbështetjen e tij në të gjitha fazat e periudhës së provës dhe në përfundim e pajisin të dënuarin me një vërtetim për kryerjen e punës. Përsa u përket alternativave të tjera të dënimeve me burgim, bashkëpunimi me pushtetin vendor shtrihet në fushat e punësimit, strehimit, shkëmbimit të informacionit etj.

Punonjësit socialë shpesh punojnë me komunitetin dhe koordinojnë një sistem mbështetës për të dënuarin pas lirimit nga burgu:

- Gjetjen e një pune,
- Sigurimin e ushqimit,
- Strehimit,
- Veshjes,
- Transportit,
- Vendosja e lidhjeve me të tjerët,
- **Ofrojnë këshillim për çështje si:**
 - Shëndeti,
 - Përgjegjësitë prindërore,

- Vetëvlerësimi,
- Abuzimi me substanca,
- Dhuna në familje,
- Ribashkimi i familjes.

Kuti informative-Funksioni i komunitetit në shoqëri.

Roli i komunitetit në ndihmë të drejtësisë penale dhe të Shërbimit të Provës, rrjedh nga vetë funksionet e komunitetit:

Shoqërizimi: Të krijojë lidhjet me të tjerët dhe të njohë individin, grupin me rregullat konvencionale të pranuar në komunitet. Shoqërizimi ndodh në familje, shkollë dhe nga media.

Kontrolli social: Të ushtrojë kontroll social ndaj individëve, grupeve që thyejnë rregullat e pranuar nga të gjithë, përfshirë gjykimin dhe dënimin e tyre.

Pjesëmarrja sociale: Të ushtrojë pjesëmarrje në diskutimin e çështjeve që e shqetësojnë dhe në vendimmarrjen për to.

Mbështetja e përbashkët: Të ofrojë mbështetje për individët, familjet, grupet që ndodhen në kushte të vështira ose përballen me vështirësi të ndryshme.

Komuniteti është shumë i rëndësishëm për ekzekutimin e alternativave të dënimit me burgim në këto drejtime:

Vlerësimi dhe menaxhimi i rrezikshmërisë dhe dëmit

- Jep informacion për të dënuarin,
- Krijon dhe zbaton skema zhdëmtimi për viktimat.

Zvogëlimi i mundësisë së ri-përfshirjes në krim

- Ofrimi i programeve terapeutike për të dënuarit në komunitet
- Mbështetja me shërbime si:
 - akomodimi,
 - ndihma ekonomike,
 - ushtrimi i kontrollit,
 - udhëheqjes,
 - mbështetjes së të dënuarve nëpërmjet organizatave ose vullnetarëve

Mbrojtja e publikut

- Bashkëpunimi me policinë, prokurorinë, gjykatën
- Ngritja e programeve parandaluese në komunitet
- Pjesëmarrja e komunitetit në diskutimin e çështjeve të sigurisë dhe drejtësisë

Bashkëpunimi me Policinë e Shtetit

Për bashkëpunimin ndërinstytucional mes Shërbimit të Provës dhe Policisë së Shtetit është nënshkruar një Marrëveshje Bashkëpunimi, e cila është mjaft e rëndësishme në funksionimin e Shërbimit të Provës, për të bërë të mundur zbatimin e detyrimeve të vendosura nga gjykata. Theksojmë se ky bashkëpunim ndërmjet zyrave vendore me komisariatet dhe drejtoritë e policisë në qarqe ka qenë mjaft i mirë dhe frytdhënës, sidomos për gjetjen dhe njoftimin e personave, për të cilët nuk ka pasur adresa të sakta në urdhrat e ekzekutimit.

KREU VI - RRJETI BASHKËPUNUES PËR TRAJTIMIN E NEVOJAVE TË TË DËNUARIT

Shërbimi i Provës asiston dhe mbështet të dënuarit që kanë probleme me drogën/alkoolin, ndërhyjnë duke ndërmjetësuar në zgjidhjen e konfliktit të dënuar- viktimë e veprës penale, si dhe bashkëpunon me institucione të tjera për ushtrimin e funksioneve dhe veprimtarive të saj. Për të bërë të mundur realizimin e mbikëqyrjes për trajtimin e nevojave specifike, Shërbimi i Provës bashkëpunon me organizma, të cilat i ofrojnë këto shërbime dhe kanë përvojë në trajtimin e tyre.

Aksion +

Memorandumi i bashkëpunimit me **Aksion +** është nënshkruar më datë 23.03.2010. Ky bashkëpunim vazhdon aktualisht.

Objekti i bashkëpunimit:

- * mbështetje psiko-sociale;
- * Këshillim dhe trajtim me anën e sensibilizimit dhe marrjes së masave për parandalimin e substancave narkotike dhe psikotrope të ofruar nga psikologët e qendrës me programe terapeutike apo të kujdesit;
- * Ndihmë në riintegrimin social dhe në përmbushjen e nevojave shoqërore dhe trajtimit të personave të dënuar përdorues të lëndëve narkotike.

Komuniteti Emanuel

Memorandumi i bashkëpunimit me **Komunitetin Emanuel** është nënshkruar më datë 02.03.2011. Ky bashkëpunim vazhdon aktualisht.

Objekti i bashkëpunimit:

- * Dëgjim dhe këshillim për të rinjtë dhe familjet;
- * Grupet e terapisë për trajtimin e varësisë ndaj drogave;
- * Pritje gjysmë-rezidenciale për personat me varësi ndaj drogave;
- * Aktivitete me natyrë parandaluese të përdorimit të drogave;
- * Qendër rezidenciale për personat me varësi të lartë ndaj drogave;
- * Formim profesional.

Fondacioni “Zgjidhja e Konflikteve dhe Pajtimi i Mosmarrëveshjeve” (FZKPM)

Memorandumi i bashkëpunimit me Fondacionin “**Zgjidhja e Konflikteve dhe Pajtimi i Mosmarrëveshjeve**” (FZKPM) është nënshkruar më datë 25.03.2010.

Objekti i bashkëpunimit:

- * Ofrim i shërbimit të ndërmjetësimit dhe të drejtësisë restauruese;
- * Organizim i veprimtarive me natyrë promovuese, ndërgjegjësuese dhe trajnuese në fushën e drejtësisë restauruese dhe të shërbimit të ndërmjetësimit;
- * Synim për të ndikuar në grupmoshat rinore dhe në grupet e tjera sociale të shoqërisë shqiptare në promovimin dhe edukimin me vlerat e mirëkuptimit, menaxhimit konstruktiv të konflikteve, ndërmjetësimit, pajtimit dhe të tolerancës.

Qendra e Shërbimeve dhe Praktikave Ligjore të Integruara (QSHPLI)

Memorandumi i bashkëpunimit me **Qendrën e Shërbimeve dhe Praktikave Ligjore të Integruara** (QSHPLI) është nënshkruar më datë 30.03.2010. Ky bashkëpunim vazhdon aktualisht.

Objekti i bashkëpunimit:

- * Mbikëqyrje e dënimit në komunitet, duke ofruar mbikëqyrje për ekzekutimin e rasteve për të mitur, si dhe mbështetje psikologjike për ta.

Aktiviteti i Shërbimit Ligjor Falas Tiranë (TLAS) (Tirana Legal Aid Society)

Memorandumi i bashkëpunimit me **Shërbimit Ligjor Falas Tiranë (TLAS) (Tirana Legal Aid Society)** është nënshkruar më datë 23.04.2010. Ky bashkëpunim vazhdon aktualisht.

Objekti i bashkëpunimit:

- * Ofrim i mbështetjes ligjore dhe psikologjike për të dënuarit.

Qendra Komunitare multifunksionale Gjirokastrë

Memorandumi i bashkëpunimit me këtë Qendër është nënshkruar më datë 24.05.2012. Ky bashkëpunim vazhdon aktualisht.

Objekti i bashkëpunimit:

- * Ofrimi i programeve këshillimore për menaxhimin e sjelljeve antisociale dhe të dhunës, këshillim psikologjik, trajtim ushqimor, akomodim, trajnime profesionale, edukim individual apo në grup.

“ARSIS” Organizata Shoqërore e Përkrahjes së të Rinjve.

Memorandumi i bashkëpunimit me këtë Qendër është nënshkruar më datë 24.05.2013. Ky bashkëpunim vazhdon aktualisht.

Objekti i bashkëpunimit:

- * Mbrojtja e të drejtave të fëmijëve dhe të rinjve duke ofruar shërbime multi-disiplinare për fëmijë të gjendur në vështirësi, viktime të trafikimit, shfrytëzimit, keqtrajtimin, abuzimit dhe të çdo trajte tjetër të nëpërkëmbjes së të drejtave të tyre.
- * Parandalimin e mënjanimin shoqëror të të rinjve ndërmjet përgatitjes dhe ofrimit të Shërbimeve të përkrahjes së shumëanshme për përmirësimin e kushteve të tyre të jetesës.
- * Shërbim i mbështetjes, mbrojtjes dhe forcimit të fëmijëve dhe të të rinjve që në jetën e tyre kanë përjetuar vështirësi të rënda, izolim, emigrim, konflikt, refuzim, shfrytëzim etj.

Qendra sociale “MURIALDO”

Memorandumi i bashkëpunimit me këtë Qendër është nënshkruar më datë 25.02.2011. Ky bashkëpunim vazhdon aktualisht.

Objekti i bashkëpunimit:

- * Nxitja e formimit profesional duke ofruar kushte të ndryshme profesionale, si dhe veprimtari me karakter edukativ, sportiv, kulturor dhe artistik.

Shoqata “PËRTHYERJA”

Memorandumi i bashkëpunimit me këtë Qendër është nënshkruar më datë 09.03.2011. Ky bashkëpunim vazhdon aktualisht.

Objekti i bashkëpunimit:

- * Program këshillimor për menaxhimin e zemërimit.

KREU VII - TË MITURIT NË SHËRBIMIN E PROVËS

Personat në fokus të ndërhyrjes në Shërbimin e Provës janë edhe të miturit që kanë kryer një vepër penale ose janë persona nën hetim/të pandehur. Gjithsej nga ana e Institucionit të Shërbimit të Provës janë trajtuar 1481 të mitur, të vendosur në njërën prej alternativave të dënimit me burgim.

Specialistët e Shërbimit të Provës hartojnë raporte vlerësimi për të miturit gjatë fazës së hetimit për prokurorin dhe raporte vlerësimi për gjykatën gjatë fazës së gjykimit dhe zbatimit të vendimit. Qëllimi i raportit është ardhja në ndihmë e prokurorit/ gjykatës që të marrë një vendim sa më të drejtë dhe të arsyeshëm për këtë të mitur. Mendimi që specialisti jep në raportin e tij duhet të shprehet në mënyrë objektive dhe të paanshme, pavarësisht qëndrimeve të prokurorisë apo të mbrojtësit. Ky mendim duhet të balancojë interesat më të mira për të miturit, me interesat më të mira për viktimën dhe komunitetin.

Për të bërë të mundur hartimin e raportit të vlerësimit, specialisti i Shërbimit të Provës duhet të kontaktojë me:

- Të miturin dhe të marrë informacionin e nevojshëm
- Me anëtarë të familjes
- Me persona nga shkolla apo vendi i punës
- Çdo person tjetër që mund të ofrojë informacion të dobishëm për hartimin e raportit të vlerësimit.

Të miturit gjatë fazës së zbatimit të vendimit.

Programi Individual i Trajtimit hartohet duke marrë parasysh moshën, interesin më të lartë të fëmijës, nevojat psiko-sociale, duke u konsultuar me prindërit, kujdestarin, mbrojtësin ose persona të tjerë, të kërkuar nga i mituri.

Të miturit në mbikëqyrje janë përfshirë edhe në programin për sjelljen kriminale “Ndalo –Mendo-Ndrysho”. Ky program trajton një sërë mangësish njohëse që janë të përbashkëta tek të dënuarit/të miturit. Ky program ka për qëllim që jo vetëm t’u japë të miturve mundësinë për të kuptuar sistemet e sjelljes së vet kriminale dhe problemet që lidhen me to, por edhe të zhvillojnë aftësi për të zgjidhur probleme dhe të hartojnë strategji që të shmangjet sjellja kriminale në të ardhmen.

Vëmendje e veçante u është kushtuar të miturve që kanë pasur vështirësi në përbushjen e detyrimeve të caktuara në përputhje me vendimin e gjykatës. Puna me këta të mitur është fokusuar në ndërgjegjësimin e tyre për rëndësinë e kryerjes së dënimit si dhe me njohjen e pasojave të moskryerjes së tij.

Një faktor shumë i rëndësishëm në kryerjen me sukses të dënimit alternativ është edhe kryerja e kontaktit me familjet e të miturve, pasi familjet ndihmojnë në monitorimin dhe ndërgjegjësimin e të miturit edhe gjatë kohës kur i mituri ndodhet në ambientin familjar.

Shërbimet e ofruara për familjet e të miturve:

- Vendosjen e kontaktit të parë dhe krijimin e marrëdhënies me familjet e rasteve të reja
- Ndërgjegjësim për rëndësinë e rolit prindëror në mbarëvajtjen e detyrimeve të caktuara në vendimin e gjykatës
- Trajtimi i vështirësive në komunikim që kanë prindërit me fëmijët dhe në ndërtimin e marrëdhënieve të shëndetshme.

Këshillimi psikologjik është fokusuar në:

- Ndërgjegjësimin e tyre për rëndësinë e kryerjes së dënimit
- Njohjen e pasojave të kryerjes së veprës penale
- Rritjen e sensit të korrektësisë dhe përgjegjësinë lidhur me detyrimet në jetën e përditshme
- Formimin e marrëdhënieve ndërpersonale të shëndetshme dhe sidomos në sjelljet problematike me figurat autoritare.
- Kurset profesionale: ofrohet asistim dhe këshillim për të vendosur kursin profesional që mendojnë se do t'u shërbejë në zotërimin e aftësive të nevojshme për të punuar në të ardhmen.
- Janë trajtuar edhe raste të të miturve, të cilët kanë qenë përdorues të lëndëve narkotike, nevojë direkte ose indirekte që ka vepruar si shtysë në kryerjen e një vepre penale.
- Disa nga arsyet e përdorimit të substancave kanë qenë faktorë individualë, biologjikë, shoqërorë dhe mjedisorë etj.

Puna me të miturit përdorues të lëndëve narkotike kryhet nga specialistët e Shërbimit të Provës të cilët bëjnë:

- vlerësimin
- stilet efektive të ndërhyrjes
- planifikimin e mbikëqyrjes
- zbatimin e planit të mbikëqyrjes
- parandalimin e regresit dhe mbajtjen e ndryshimit

Prioritet në punën me të miturit ka qenë edhe vendosja e kontaktit mes Shërbimit të Provës dhe shkollave, e cila ka rezultuar ndërhyrje efektive me shkelësit e rinj duke përfshirë të miturit në periudhë prove apo të miturit të dënuar me punë në interes publik. Qëllimi i punës ka konsistuar në: nxitjen e të miturit për të frekuentuar shkollën, monitorimin e performancës në mësim dhe sjelljen e të miturve brenda këtyre ambienteve.

Të miturit dhe puna në interes publik

Specifikisht, për të realizuar mbarëvajtjen e kryerjes nga ana e të miturit të Punës me Interes Publik, Shërbimi i Provës bashkëpunon me një sërë organizatash për një ndërhyrje të strukturuar duke ofruar shërbime të specializuara dhe në përputhje me nevojat e të miturve. Një bashkëpunim i tillë realizohet edhe me OJF, të cilat ofrojnë mbështetjen e nevojshme ndaj të miturve, për të cilët gjykata ka vendosur kryerjen e një pune në interes publik. Tregohet kujdes që i mituri ta kryejë punën sa më pranë vendbanimit të tij, në mënyrë që të vazhdojë normalisht funksionet në jetën e tij të përditshme. Gjithashtu, puna që i mituri kryhen është në përshtatje me moshën e tij. Për të realizuar me sukses dënimin ofrohet shërbim i koordinuar dhe shkëmbim informacioni i vazhdueshëm mes Sh.P.-së dhe OJF-ve.

Rast praktik: Puna në interes publik

G.Xh është dënuar për veprën penale të “Vjedhjes në bashkëpunim”. Gjykata ka vendosur që i mituri të kryejë një punë në interes publik në masën prej 100 orësh. Pas vlerësimit të rastit, Shërbimi i Provës, duke marrë në konsideratë edhe vendbanimin e të miturit, në bashkëpunim me njësinë bashkiake, ka bërë të mundur referimin e rastit.

Puna e Shërbimit të Provës është përqendruar në: monitorimin e sjelljes së tij në ambientin e punës, informimin e vazhdueshëm rreth të drejtave dhe detyrave të dënimit alternativ, ndërgjegjësimin për rëndësinë e shkollës dhe nxitja për vazhdimin e saj, me qëllim përforcimin e sjelljeve pozitive, këshillimin me nënën e të miturit, i cili është fokusuar kryesisht në nxitjen për të modeluar sjellje prosociale, për të përmirësuar komunikimin midis tyre, si dhe në zbatimin e praktikave të shëndetshme të prindërimit.

Gjatë kryerjes së punës në interes publik, i mituri ka ndjekur edhe klasën e 7-të. Familja e tij gjendet në vështirësi ekonomike pasi nëna e tij është e papunë, ndërsa babai është i punësuar, por të ardhurat janë të pamjaftueshme. Kjo situatë e rënduar ekonomike e ka nxitur G. që të shtyhet drejt veprimeve të kundërligjshme. Ai banon me qira në kushte shumë të vështira banimi së bashku me nënën dhe vëllanë dhe nuk ka një vendbanim të qëndrueshëm për shkak të divorcit të prindërve. Ka pasur vështirësi përshtatjeje për shkak të ndryshimit të herë pas hershëm të vendbanimit. Kalon pak kohë në familje dhe ka një përfshirje të ulët në aktivitete sociale.

Ai e përfundon punën në interes publik me sukses dhe ka një ecuri pozitive në shkollë por edhe në familje duke përmirësuar në mënyrë të ndjeshme stilin e tij të jetesës.

KREU VIII - MBIKËQYRJA ELEKTRONIKE

Çfarë është?

Mbikëqyrja Elektronike është një nga reformat e realizuara në sistemin e drejtësisë penale shqiptare dhe ka filluar funksionimin në mars të vitit 2013. Institucioni realizues i mbikëqyrjes elektronike është Shërbimi i Provës.

- Mbikëqyrja elektronike përdoret për personat të cilët janë subjekt i :
- Masave shtrënguese (Kodi Procedurës Penale, pikat a, c dhe d),
- Dënimeve alternative (Kodi Penal, neni 58, 59, 59/a dhe 64)
- Dënimeve plotësuese (Kodi Penal, paragrafi 7 i nenit 30)
- Urdhrave të mbrojtjes ose urdhrave të menjëhershëm të mbrojtjes (ligj nr.9669, datë 18.12.2006 “Për masat ndaj dhunës në marrëdhëniet familjare”, të ndryshuar., neni 17 dhe 19)

Kufizimet e përcaktuara në vendimin gjyqësor, mbikëqyrjen nëpërmjet sallës operative ngritur për këtë qëllim, nëpërmjet pajisjes, e cila vendoset në trupin e personit. Pajisja i komunikon sallës operative daljen nga zona e lejuar apo hyrjen në zonën e ndaluar, duke treguar vendndodhjen e personit të mbikëqyrrur.

Kush mund të mbikëqyret elektronikisht?

Gjykata ose prokuroria kërkojnë zbatimin e mbikëqyrjes elektronike për persona të mitur apo të rritur, të cilët paraqesin rrezikshmëri të ulët shoqërore dhe personat, të cilët akuzohen për një veprë penale, që dënohet jo më shumë se me 5 vjet burgim. Personi duhet të japë pëlqimin për t’u vënë në mbikëqyrje elektronike përveçse në rastet kur parashikohet në ligj. Aktorët e rëndësishëm të këtij procesi janë Gjykata, Prokuroria, Policia e Shtetit dhe Shërbimi i Provës.

Si funksionon?

Mbikëqyrja elektronike funksionon nëpërmjet një byzylyku elektronik (njësia personale) dhe një njësia qendrore (njësia e shtëpisë).

Byzylyku vendoset mbi kyçin e këmbës së personit dhe mbahet nga personi në çdo moment. Ai ka peshë të lehtë, është rezistent ndaj goditjeve dhe ujit gjë që bën të mundur vazhdimin e aktiviteteve normale të përditshme pa u penguar nga pajisja.

Njësia qendrore (njësia e shtëpisë), vendoset në shtëpinë e personit dhe merr sinjale në çdo kohë nga byzylyku elektronik, informacion, i cili përçohet drejt sallës operative nga ku bëhet mbikëqyrja elektronike. Nëse personi largohet nga zona e lejuar, komunikimi mes këtyre dy pajisjeve shkëputet. Në këtë moment, sinjalizohet salla operative për ngjarjen. Procesi i anasjelltë vlen për hyrjen në zonën e ndaluar. Sinjale të tjera, që i dërgohen sallës operative sipas rastit, janë ato kur pajisja dëmtohet, tentohet të hiqet, lëvizet, apo nëse nuk është e lidhur me energjinë elektrike.

Çfarë ndodh nëse shkelen kushtet?

Në momentin kur kryhet një shkellje e përcaktimeve të vendimit gjyqësor, salla operative konfirmon ndodhinë dhe informon autoritetet përkatëse. Shkelja e detyrimeve, nëse e qëllimshme apo e përsëritur, mund të riçojë personin para gjykatës dhe mund të rezultojë në zëvendësimin apo revokimin e mbikëqyrjes elektronike.

Cili është përfitimi?

Mbikëqyrja Elektronike ofron një sistem të fuqishëm për përforcimin e efikasitetit të ekzekutimit të vendimeve gjyqësore për personat të cilëve iu është kufizuar lëvizja dhe mund të promovojë rritjen e sigurisë publike duke përmirësuar mbikëqyrjen e individëve në komunitet. Kufizimi i lëvizjes gjithashtu mund të ndihmojë në imponimin e një disipline dhe strukture ditore për të mbikëqyrurit; të ndikojë në thyerjen e trajtave të sjelljes kriminale dhe mund të aftësojë pjesëmarrjen në aktivitete pune, arsimimi apo trajnimi.

KREU IX – SHËRBIMI I PROVËS DHE SHTETASIT E HUAJ

Shërbimi i Provës i trajton të dënuarit e huaj, në përputhje me të drejtat dhe liritë themelore të njeriut dhe marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, duke respektuar parimet e reciprocitetit, të mosdiskriminimit dhe trajtimit jo më pak të favorshëm se shtetasit shqiptarë.

Kur një i dënuar vuan dënimin e tij për një vepër penale që ka kryer në territorin e Republikës së Shqipërisë, ai mund të kërkojë nga gjykata aplikimin e një prej alternativave të dënimit me burgim, pasi ai të ketë përmbushur kushtet ligjore për një dënim të tillë. Të dënuarit që janë shtetas të huaj kanë të drejta të barabarta si ata me shtetësi shqiptare, në bazë të “Konventës evropiane për mbikëqyrjen e personave të dënuar ose të liruar me kusht”-ligji nr. 8724, datë 26.12.2000.

Shërbimi i Provës është përgjegjës për mbikëqyrjen e të dënuarve, pavarësisht nga shtetësia që ata kanë. Shërbimi i Provës ka kompetenca që të mbikëqyrë këta të dënuar brenda Republikës së Shqipërisë kur vendbanimi i tyre është në Shqipëri. Për ata shtetas që kanë vendbanimin jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, Shërbimi i Provës nëpërmjet Ministrisë së Drejtësisë bën të mundur ekzekutimin e vendimit të gjykatës në shtetin ku i dënuari ka vendbanimin nëse ekziston një marrëveshje midis dy shteteve për këtë gjë.

Që nga fillimi i institucionit të Shërbimit të Provës në Shqipëri, gjykatat shqiptare kanë aplikuar alternativat e dënimit me burgim si “Lirim me kusht” dhe “Pezullim i ekzekutimit të dënimit me burgim” për një numër shtetasish të huaj në konflikt me ligjin. Që prej vitit 2009 e deri më tani janë mbikëqyruar nga Shërbimi i Provës 142 shtetas të huaj.

KREU X - KOMPETENCA TOKËSORE DHE STRUKTURA E SHËRBIMIT TË PROVËS

Kompetenca tokësore e Shërbimit të Provës përcaktohet nga Rregullorja 1 e Shërbimit të Provës me qëllim që të përcaktojë se cila zyrë vendore e Shërbimit të Provës ka kompetencë mbi një rast të caktuar.

Detyrat kryesore të Shërbimit të Provës janë: të përgatisë raporte për gjyqtarët dhe prokurorët dhe të mbikëqyrë të dënuarit në komunitet. Aktiviteti i tij fokusohet drejt të dënuarit dhe jo aq shumë drejt krimit(ve) të kryer(a). Për pasojë, kompetenca tokësore nuk mund të identifikohet me atë të gjykatës pranë së cilës janë vendosur këto zyra të Shërbimit të Provës.

Në nenin 5, Rregullorja e Shërbimit të Provës parashikon kriteret që parashikojnë se cila zyrë vendore ka kompetencë mbi një rast të caktuar. Si rregull i përgjithshëm, kur i dënuari nuk burgoset, vendi i rezidencës/banimit të të dënuarit (të vendosur nën mbikëqyrje apo që është subjekt i një raporti vlerësimi) përcakton kompetencën tokësore të Shërbimit të Provës. Për të dënuarit, të cilët janë duke vuajtur dënimin me burgim dhe që janë subjekt i programeve rehabilituese, Shërbimi i Provës më i afërt me burgun është ai që ka kompetencën në këtë rast.

Në fillimet e para të aktivitetit të këtij shërbimi, në bazë të Urdhrit nr. 67, datë 06.05.2009, të Kryeministrit, "Për miratimin e strukturës dhe organikës së zyrave vendore të Shërbimit të Provës", u krijuan katër zyra vendore, me vendndodhje pranë gjykatave të rretheve gjyqësore Tiranë, Shkodër, Durrës dhe Fier.

Këto zyra kishin problem me funksionimin e tyre për shkak të kompetencës tokësore të tyre të parashikuar në Rregulloren e Shërbimit të Provës. Duke qenë se zyrat vendore të Shërbimit të Provës i shtrijnë kompetencat e tyre tokësore në vendin ku i dënuari vuan dënimin dhe në vendin ku i dënuari i vënë në provë ka banimin, me qëllim mirëfunksionimin e Shërbimit të Provës në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë, doli Urdhri nr. 5331/1, datë 06.07.2009, i Ministrit të Drejtësisë, i cili përcaktoi kompetencat tokësore të zyrave vendore të Shërbimit të Provës.

Pas daljes së Urdhrit të Kryeministrit nr. 140, datë 01.07.2010, "Për Miratimin e Organikës dhe Strukturës së Shërbimit të Provës", Shërbimit të Provës iu shtuan edhe katër zyra vendore me vendndodhje në qytetet Elbasan, Lezhë, Korçë dhe Gjirokastrë. Këto zyra i shtrijnë kompetencat tokësore të tyre në rrethet gjyqësore të përcaktuara në Urdhrit të Ministrit të Drejtësisë Nr. 7746/1, datë 24.09.2010, "Për përcaktimin e vendndodhjes dhe kompetencave tokësore të zyrave vendore të Shërbimit të Provës".

Me Urdhrit nr. 2, datë 11.02.2012, të Kryeministrit, u hapën edhe katër zyra të tjera vendore, përkatësisht në Kukës, Burrel, Berat dhe Vlorë. Këto zyra i shtrijnë kompetencat tokësore të tyre në rrethet gjyqësore të përcaktuara në Urdhrit të Ministrit të Drejtësisë Nr. 3369/3, datë 18.06.2012, "Për përcaktimin e vendndodhjes dhe kompetencave tokësore të Zyrave Vendore të Shërbimit të Provës".

Sipas këtij urdhri:

1. Zyra Vendore e Shërbimit të Provës pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë ka vendndodhje në qytetin e Tiranës dhe ka kompetencë tokësore në rrethet gjyqësore Tiranë, Kavajë, Krujë.
2. Zyra Vendore e Shërbimit të Provës pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës ka vendndodhje në qytetin e Durrësit dhe ka kompetencë tokësore në rrethet gjyqësore Durrës.
3. Zyra Vendore e Shërbimit të Provës pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Shkodër ka vendndodhje në qytetin e Shkodrës dhe ka kompetencë tokësore në rrethet gjyqësore Shkodër, Pukë.

1. Vendim Nr. 302, datë 25.03.2009 "Për miratimin e rregullores "Për organizimin dhe funksionimin e shërbimit të provës dhe për përcaktimin e standardeve e procedurave për mbikëqyrjen e ekzekutimit të dënimeve alternative"

4. Zyra Vendore e Shërbimit të Provës pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Lezhë ka vendndodhje në qytetin e Lezhës dhe ka kompetencë tokësore në rrethet gjyqësore Lezhë, Kurbin.
5. Zyra Vendore e Shërbimit të Provës pranë Gjykatës së rrethit Gjyqësor Elbasan ka vendndodhje në qytetin e Elbasanit dhe ka kompetencë tokësore në rrethin gjyqësor Elbasan.
6. Zyra Vendore e Shërbimit të Provës pranë Gjykatës së rrethit Gjyqësor Korçë ka vendndodhje në qytetin e Korçës dhe ka kompetencë tokësore në rrethet gjyqësore Korçë, Pogradec.
7. Zyra Vendore e Shërbimit të Provës pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Fier ka vendndodhje në qytetin e Fierit dhe ka kompetencë tokësore në rrethet gjyqësore Fier, Lushnjë.
8. Zyra Vendore e Shërbimit të Provës pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Gjirokastrë ka vendndodhje në qytetin e Gjirokastrës dhe ka kompetencë tokësore në rrethet gjyqësore Gjirokastrë, Përmet, Sarandë.
9. Zyra Vendore e Shërbimit të Provës pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Mat ka vendndodhje në qytetin e Burrel, Mat dhe ka kompetencë tokësore në rrethet gjyqësore Mat, Dibër.
10. Zyra Vendore e Shërbimit të Provës pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Berat ka vendndodhje në qytetin e Beratit dhe ka kompetencë tokësore në rrethet gjyqësore Berat.
11. Zyra Vendore e Shërbimit të Provës pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë ka vendndodhje në qytetin e Vlorës dhe ka kompetencë tokësore në rrethet gjyqësore Vlorë.
12. Zyra Vendore e Shërbimit të Provës pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Kukës ka vendndodhje në qytetin e Kukësit dhe ka kompetencë tokësore në rrethet gjyqësore Kukës, Tropojë.

Kuti informative - **LIGJI PËR DHËNIEN E “AMNISTISË”**

Ecuria e zbatimit të ligjit 107, datë 08.11.2012 “Për dhënie amnistie”, nga Zyrat Vendore të Shërbimit të Provës:

Për periudhën deri 31 dhjetor 2013 numri aktual i të dënuarve që kanë përfituar amnistinë është 1658 të dënuar, nga këta 103 janë shtetas të huaj, me vendbanim jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë. Për këta të dënuar është dërguar urdhri i pushimit të ekzekutimit të vendimit nga prokuroritë e rretheve, për të cilët Shërbimi i Provës ka kryer procedurat e njoftimit dhe gjatë takimit i është komunikuar të dënuarit përmbajtja e vendimit të Prokurorit.

Për sa më sipër, zbatimi i ligjit 107/2012 “Për dhënie Amnistie”, është në ndjekje të procedurave të mëtejshme për të realizuar me sukses të gjithë procesin e mbylljes së dosjeve për të dënuarit që përfitojnë nga “Amnistia”.

Stafi i Shërbimit të Provës dhe trajnimet.

Me Urdhrin nr. 8, datë 13.02.2013 të Kryeministrit “Për miratimin e strukturës dhe organikës së Shërbimit të Provës”, Stafi i Shërbimit të Provës shkoi në 104 veta personel, të arsimuar në fushën e drejtësisë, punës sociale dhe psikologjisë.

Për të punuar me Shërbimin e Provës, stafi është trajnuar herë pas here për të ofruar me të mirën për të dënuarit me dënime alternative dhe për komunitetin, pasi trajnimi i personelit ka qenë një prioritet i përhershëm i Shërbimit të Provës. Personeli është trajnuar në mënyrë të vazhdueshme nga ekspertë të huaj me shumë eksperiencë dhe kjo është bërë e mundur falë mbështetjes së pandërprerë të garantuar nga Prezenca e OSBE-së në Shqipëri dhe Delegacioni i Bashkimit Evropian-së në Shqipëri. Me mbështetjen e Prezencës së OSBE-së në Shqipëri vazhdon edhe ndihmesa për trajnimin e punonjësve të rinj të Shërbimit të Provës.

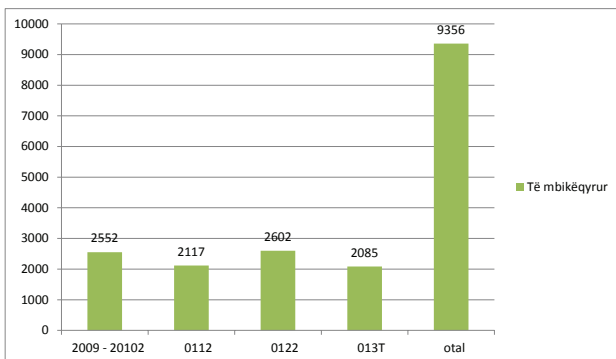
Gjate viteve 2011-2012, rëndësi të veçantë për trajnimin e stafit të Shërbimit të Provës, ka pasur Projekti “Mbështetje për Shërbimin e Provës dhe alternativave të dënimit me burgim”, financuar nga Bashkimi Evropian, ku ndër të tjera stafi është angazhuar vetë në zhvillimin e kurrikulave të trajnimit, si dhe në hartimin e një strategjie e metodologjie për trajnimet në përputhje me një Shërbim Prove sipas standardeve evropiane. Pas këtyre trajnimeve të realizuara punonjësi i Shërbimit të Provës ka aftësi që:

- Të vlerësojë rrezikun që paraqet i dënuari ndaj të tjerëve dhe nevojat për ndërhyrje
- Të influencojë të dënuarit që të ndryshojnë sjelljet e tyre të dhunshme
- Të komunikojë në mënyrë efektive me të dënuarit
- Të mbështesë të dënuarit për të ndryshuar
- Të punojë në mënyrë efikase me të tjerët
- Të zhvillojë aftësitë dhe njohuritë e veta

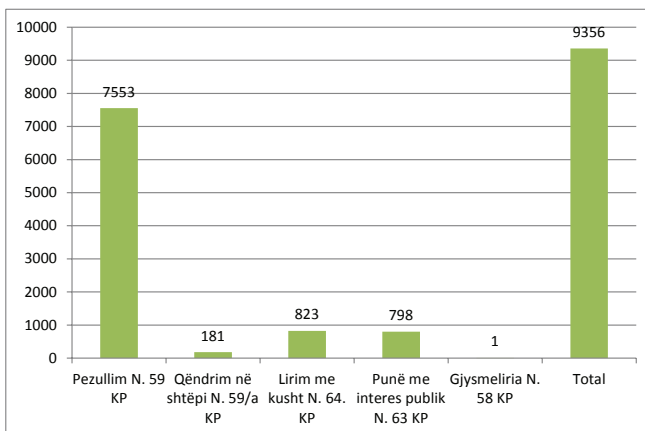
KREU XI - STATISTIKA

Statistika përmblledhëse

Të dënuar në mbikqyrje (për periudhën 2009–2013)

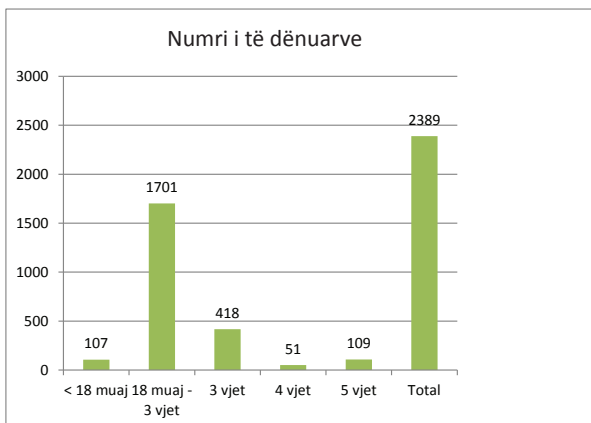

Numri total i të dënuarve sipas llojit të dënimeve alternative (për periudhën 2009–2013)

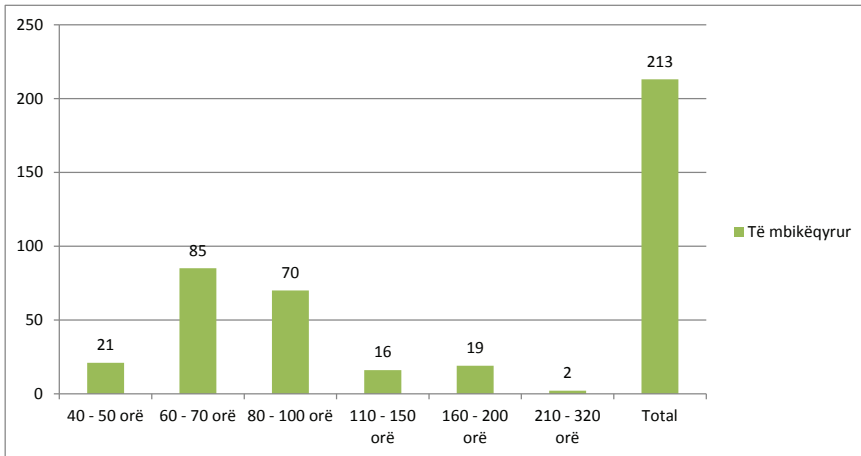

Statistika për vitin 2012

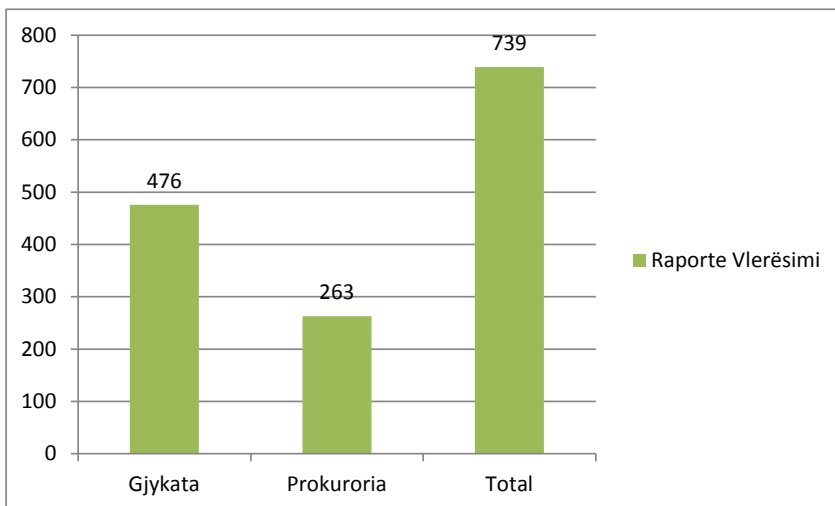
Numri i të dënuarve sipas periudhës së provës (për vitin 2012)

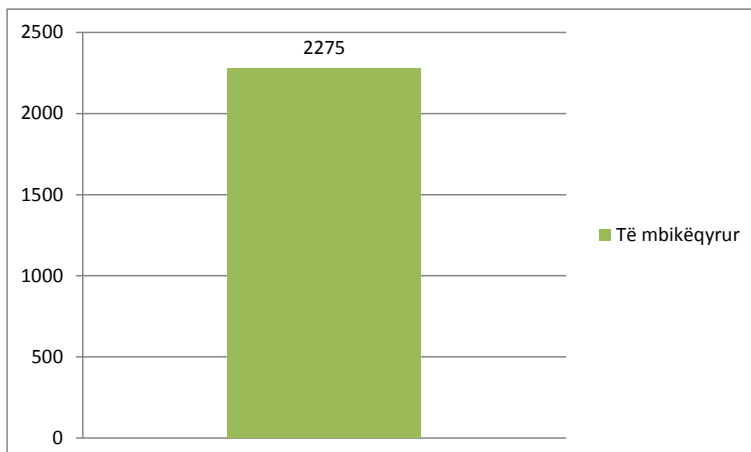
Numri i të dënuarve sipas sasisë së orëve të punës në interes publik (për vitin 2012)

Kërkesa për raporte vlerësimi (për vitin 2012)

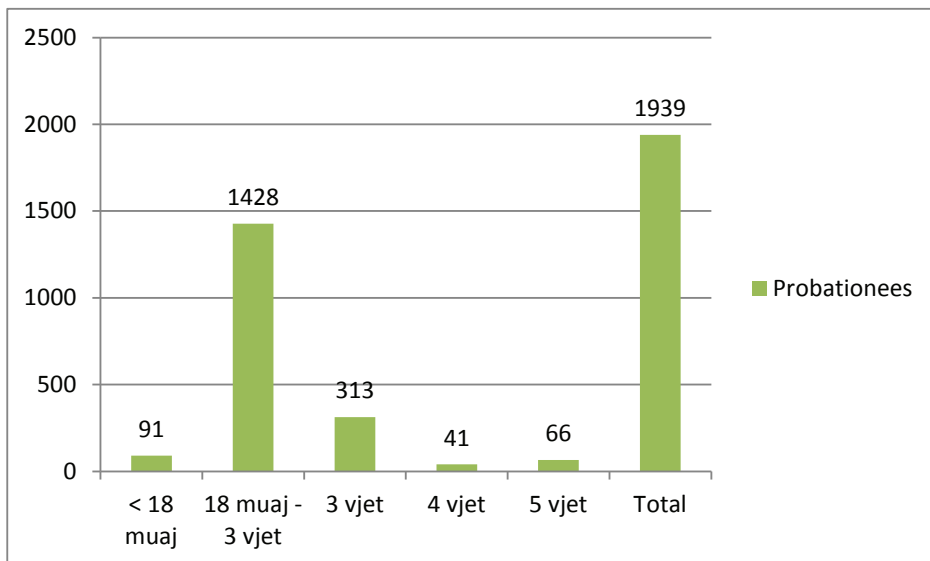

Numri i të dënuarve që kanë përfunduar periudhën e provës (për periudhën 2009–2012)

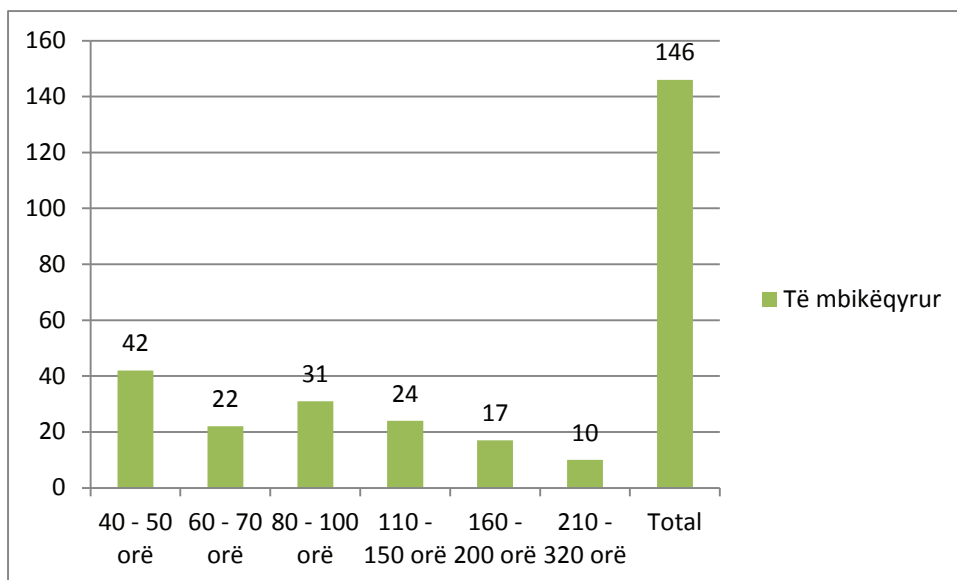

Statistika për vitin 2013

Numri i të dënuarve sipas periudhës së provës (për vitin 2013)

Numri i të dënuarve sipas sasisë së orëve të punës në interes publik (për vitin 2013)

Kërkesa për raporte vlerësimi (për vitin 2013)